

REPUBLIKA SLOVENIJA

DRŽAVNI ZBOR

Zakonodajno-pravna služba

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 96 94, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Številka: 700-01/25-4/
Datum: 21. november 2025

EPA 2133-IX

DRŽAVNI ZBOR JE NA SEJI 21. 11. 2025 SPREJEL ZAKON O SODIŠČIH (ZS-1) V NASLEDNJEM BESEDILU:

Z A K O N

O SODIŠČIH (ZS-1)

I. poglavje **SPLOŠNE DOLOČBE**

1. člen **(vsebina)**

Ta zakon ureja vrste, pristojnosti in organizacijo sodišč, sodno in pravosodno upravo ter poslovanje sodišč, sodnike porotnike, sodno osebje in druga vprašanja, pomembna za delovanje sodišč.

2. člen **(sodišče)**

(1) Sodišče je državni organ, ustanovljen s tem ali drugim zakonom, pristojen za izvajanje sodne oblasti in za izvrševanje sodnih odločb.

(2) Sodišče izvršuje sodne odločbe neposredno, če tako določa zakon.

(3) Sodišče izvršuje tudi odločbe drugih državnih organov, nosilcev javnih pooblastil ter tujih sodišč in tujih organov, če tako določa zakon.

3. člen **(izvajanje sodne oblasti)**

(1) Sodno oblast v Republiki Sloveniji izvajajo sodnice in sodniki (v nadaljnjem besedilu: sodnik).

(2) Pri izvajanju sodne oblasti v senatu imajo sodniki, ki sodelujejo pri takšnem sojenju, enake pravice in dolžnosti, razen če zakon določa drugače.

(3) Sodnik je pri izvajanju sodne oblasti vezan na ustavo in zakon. V skladu z ustavo je vezan tudi na splošna načela mednarodnega prava ter na ratificirane in objavljene mednarodne pogodbe.

(4) Če se civilnopravna zadeva ne da rešiti na temelju veljavnih predpisov, sodnik upošteva predpise, ki urejajo podobne primere. Če se zadeva ne da rešiti niti z uporabo predpisov, ki urejajo podobne primere, sodnik odloči v skladu s splošnimi načeli pravnega reda v državi. Pri tem ravna v skladu s pravnim izročilom in z utrjenimi spoznanji pravne vede.

(5) Sodnik pri izvajanju sodne oblasti ravna tako, kot bi imel pred seboj nedoločeno število primerov iste vrste.

4. člen (neodvisnost in nepristranskost)

(1) Sodnik o pravicah in dolžnostih ter o obtožbah sodi oziroma odloča brez nepotrebnega odlašanja, neodvisno in nepristransko.

(2) Sodnik je pri uporabi prava neodvisen tudi v razmerju do sodišča višje stopnje, ki je v konkretni zadevi že izrazilo svoje pravno mnenje.

(3) Sodišče višje stopnje lahko pri odločanju na podlagi vloženega pravnega sredstva usmerja pravno mnenje sodišča nižje stopnje v skladu z zakoni, ki urejajo postopke pred sodišči (v nadaljnjem besedilu: procesni predpis).

5. člen (sodna odločba)

(1) Pravnomočno sodno odločbo mora spoštovati vsaka fizična in pravna oseba v Republiki Sloveniji.

(2) Pravnomočna sodna odločba veže sodišča in druge državne organe Republike Slovenije.

(3) Izvršitve sodne odločbe ne more ovirati odločba drugega državnega organa.

(4) Imuniteto pred sodno oblastjo določajo ustava in pravila mednarodnega prava.

6. člen (jezik poslovanja)

(1) Sodišča poslujejo v slovenskem jeziku.

(2) Okrožna sodišča, ki so krajevno pristojna za območja občin, v katerih živita avtohtoni italijanska oziroma madžarska narodna skupnost in v katerih je poleg slovenskega jezika uradni jezik tudi italijanski oziroma madžarski jezik (v nadaljnjem besedilu: jezik narodne skupnosti), poslujejo tudi v jeziku narodne skupnosti. Če

stranka v postopku na sodišču iz prejšnjega stavka uporablja jezik narodne skupnosti, sodišče vodi postopek in izdaja odločbe tudi v jeziku narodne skupnosti.

(3) Če sodišče višje stopnje odloča o pravnih sredstvih v zadevah, v katerih je sodišče nižje stopnje vodilo postopek tudi v jeziku narodne skupnosti, izda odločbo tudi v prevodu v jezik narodne skupnosti.

(4) Če sodišče višje stopnje pri odločanju iz prejšnjega odstavka opravi obravnavo ali sejo senata, na kateri so navzoče stranke, ravna v skladu z drugim odstavkom tega člena.

(5) Stroški poslovanja sodišč, povezani z uporabo jezika narodne skupnosti, se financirajo iz proračuna Republike Slovenije.

7. člen (javnost sojenja)

Sodišča zagotavljajo javnost sojenja po določbah tega zakona in procesnih predpisov.

8. člen (sodni red)

(1) Poslovanje sodišč podrobneje ureja sodni red.

(2) S sodnim redom se določajo notranja organizacija sodišč, poslovanje v zadevah sodne uprave, pravila o dodeljevanju zadev, finančno poslovanje, informacijska podpora, obdelava podatkov in druga vprašanja, če tako določa zakon.

(3) Sodni red določi ministrica oziroma minister, pristojen za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: minister), po predhodnem mnenju predsednice oziroma predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: predsednik vrhovnega sodišča).

9. člen (sredstva za delo sodišč)

Sredstva za delo sodišč se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije pri ministrstvu, pristojnem za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), in sodiščih kot samostojnih proračunskih uporabnikih na način, ki ga določa ta zakon.

II. poglavje VRSTE IN PRISTOJNOSTI SODIŠČ

1. oddelek VRSTE IN SESTAVA SODIŠČ

10. člen (splošno)

(1) Sodniki izvajajo sodno oblast na sodiščih s splošno pristojnostjo in na specializiranih sodiščih.

(2) Sodišča s splošno pristojnostjo so:

1. okrožna sodišča,
2. višja sodišča in
3. Vrhovno sodišče Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vrhovno sodišče).

(3) Specializirana sodišča so sodišča prve in druge stopnje, ustanovljena za sojenje v zadevah z določenih pravnih področij, in imajo, razen če drug zakon določa drugače:

1. na prvi stopnji položaj okrožnega sodišča, če je za reševanje pritožb zoper njihove odločbe pristojno specializirano višje sodišče;
2. na drugi stopnji položaj višjega sodišča, če odločajo o pritožbah zoper odločbe specializiranih sodišč, ki imajo položaj okrožnega sodišča; in
3. na prvi stopnji položaj višjega sodišča, če je za reševanje pritožb zoper njihove odločbe pristojno vrhovno sodišče.

11. člen (okrožna sodišča)

(1) Okrožna sodišča so:

1. Okrožno sodišče v Celju s sedežem v Celju,
2. Okrožno sodišče v Kopru s sedežem v Kopru,
3. Okrožno sodišče v Kranju s sedežem v Kranju,
4. Okrožno sodišče v Krškem s sedežem v Krškem,
5. Okrožno sodišče v Ljubljani s sedežem v Ljubljani,
6. Okrožno sodišče v Mariboru s sedežem v Mariboru,
7. Okrožno sodišče v Murski Soboti s sedežem v Murski Soboti,
8. Okrožno sodišče v Novi Gorici s sedežem v Novi Gorici,
9. Okrožno sodišče v Novem mestu s sedežem v Novem mestu,
10. Okrožno sodišče na Ptuju s sedežem na Ptuju in
11. Okrožno sodišče v Slovenj Gradcu s sedežem v Slovenj Gradcu.

(2) Okrožno sodišče lahko v skladu z zakonom posluje na svojem območju tudi zunaj sedeža na enem ali več zunanjih oddelkih, ki so njegove organizacijske enote.

12. člen (krajevna pristojnost okrožnih sodišč)

(1) Krajevna pristojnost okrožnih sodišč obsega območja katastrskih občin, ki so navedene v prilogi, ki je sestavni del tega zakona.

(2) Okrožno sodišče v Kopru je krajevno pristojno tudi za vsa plovila, vpisana v slovenski ladijski register, ki so v mednarodnih vodah.

13. člen (stvarna pristojnost okrožnih sodišč)

Okrožna sodišča so pristojna:

1. za sojenje in odločanje v kazenskih zadevah na prvi stopnji;
2. za sojenje in odločanje v prekrškovnih zadevah na prvi stopnji;
3. za sojenje in odločanje v civilnih zadevah na prvi stopnji;
4. za vodenje zemljiške knjige;
5. za vodenje sodnega registra;
6. za opravljanje zadev pravne pomoči in mednarodne pravne pomoči;
7. za sojenje oziroma odločanje v drugih zadevah, če tako določa zakon;
8. za opravljanje drugih dejanj, če tako določa zakon.

14. člen (izključna pristojnost okrožnih sodišč)

(1) Okrožno sodišče v Celju je izključno pristojno za sojenje oziroma odločanje po zakonu, ki ureja prekrške:

1. o prepovedi uporabe vozniškega dovoljenja na območju Republike Slovenije;
2. v zadevah priznavanja in izvrševanja odločb sodišč in drugih pristojnih organov v državah članicah Evropske unije, s katerimi so izrečene denarne sankcije za prekrške ali za druge kršitve predpisov, in za izvrševanje denarnih in drugih sankcij za prekrške, ki so jih izrekli pristojni organi v Republiki Sloveniji, v državah članicah Evropske unije in
3. o prekrških, ki so bili storjeni z motornim vozilom, ki je registrirano v drugi državi članici Evropske unije in ni mogoče ugotoviti, kdo je storilec prekrška, pridobiti njegove izjave o prekršku oziroma storilcu odločbe o prekršku ni bilo mogoče izdati in vročiti na kraju storitve prekrška, lastnik, imetnik ali drugače identificirana oseba, za katero obstaja sum, da je storilec prekrška, pa nima stalnega ali začasnega prebivališča na ozemlju Republike Slovenije.

(2) Okrožno sodišče v Kopru je izključno pristojno za sojenje oziroma odločanje v sporih, ki se nanašajo na ladje in plovbo po morju, sporih, v katerih se uporablja pomorsko pravo, in sporih glede izkoriščanja morja in morskega dna po zakonu, ki ureja pomorstvo.

(3) Okrožno sodišče v Krškem je izključno pristojno za sojenje oziroma odločanje o odškodninskih zahtevkih v zvezi z jedrsko nesrečo po zakonu, ki ureja jedrsko škodo.

(4) Okrožno sodišče v Ljubljani je izključno pristojno za sojenje oziroma odločanje:

1. v sporih o pravicah intelektualne lastnine na prvi stopnji, razen za spore o pravicah in obveznostih iz industrijske lastnine, ki nastanejo med delavcem in delodajalcem na podlagi delovnega razmerja po zakonu, ki ureja industrijsko lastnino;
2. v zadevah sodnega varstva v postopkih javnega naročanja po zakonu, ki ureja javno naročanje;
3. o priznanju tujega postopka zaradi insolventnosti in o sodelovanju s tujimi sodišči v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje;
4. v zadevah po zakonu, ki ureja arbitražo;
5. o uvedbi preiskave podjetja in preiskave prostorov podjetja po zakonu, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence;
6. o izvršbi na podlagi verodostojne listine do ugotovitve pravnomočnosti sklepa o izvršbi, o opravi poizvedb o sredstvih izvršbe iz elektronsko dosegljivih evidenc, o izločitvi izvršitelja v postopku izvršbe na podlagi verodostojne listine, o vročitvi sklepa o izvršbi, če po pravnomočnosti sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne

listine iz elektronsko dosegljivih evidenc izhaja, da viri za predlagana izvršilna sredstva obstajajo, in o odstopu zadeve pristojnemu sodišču, če po pravnomočnosti sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine iz elektronsko dosegljivih evidenc izhaja, da viri za predlagana izvršilna sredstva ne obstajajo, po zakonu, ki ureja izvršbo in zavarovanje;

7. o zahtevah za sodno varstvo zoper odločbe prekrškovnih organov o prekrških s področja varstva konkurence in s področja javnega naročanja ter o prekrških, pri katerih je predpisana stranska sankcija izločitve iz postopkov javnega naročanja, po zakonu, ki ureja prekrške;
8. o prekrških s področja političnih strank ter volilne in referendumске kampanje, za nadzor katerih je pristojno Računsko sodišče Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: računsko sodišče), po zakonu, ki ureja prekrške;
9. v postopkih za odvzem premoženja nezakonitega izvora in za mednarodno sodelovanje v zvezi z odvzemom premoženja nezakonitega izvora v Republiki Sloveniji po zakonu, ki ureja odvzem premoženja nezakonitega izvora.

(5) Okrožno sodišče v Ljubljani je izključno pristojno tudi za prejemanje in pošiljanje obvestil pristojnemu organu države članice Evropske unije v primeru nadzora telekomunikacij po zakonu, ki ureja sodelovanje v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije.

(6) Okrožno sodišče v Mariboru je izključno pristojno za sojenje oziroma odločanje:

1. o ustavitvi postopka in razveljavitvi opravljenih dejanj v postopku preklica naloga za zamrznitev ali ustavitev njegovega izvrševanja po zakonu, ki ureja izvršbo in zavarovanje;
2. o izvršitvi naloga za zamrznitev, ki ga je izdalo sodišče druge države članice Evropske unije, po zakonu, ki ureja izvršbo in zavarovanje;
3. v postopkih po zakonu, ki ureja postopek sodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank.

(7) Okrožno sodišče v Novi Gorici je izključno pristojno:

1. za odločanje o odstranitvi nezakonitih vsebin po zakonu, ki ureja izvajanje uredbe (EU) o enotnem trgu digitalnih storitev;
2. za izdajanje odredb o odstranitvi teroristične vsebine ali onemogočanju dostopa do nje in za pregled čezmejnih odredb o odstranitvi teroristične vsebine po zakonu, ki ureja izvajanje uredbe (EU) o obravnavanju razširjanja terorističnih spletnih vsebin.

15. člen (prenos pristojnosti)

(1) Če predsednik okrožnega sodišča ugotovi bistveno povečan pripad zadev ali bistveno povečano število nerešenih zadev glede na podatke iz letnega poročila o poslovanju sodišča za preteklo leto, ki jih ne bo mogoče obvladati s sodniki tega sodišča, ali če na podlagi drugih utemeljenih razlogov oceni, da se zadeve ne bodo mogle uspešno in pravočasno obravnavati na tem sodišču, predlaga predsedniku neposredno višjega sodišča, da se pristojnost za sojenje v določenem številu zadev, razen zadev iz prejšnjega člena, prenese na eno ali več drugih manj obremenjenih sodišč iste stvarne pristojnosti na območju tega višjega sodišča.

(2) Če predsednik višjega sodišča ugotovi bistveno povečan pripad zadev ali bistveno povečano število nerešenih zadev na višjem sodišču ali na okrožnih sodiščih na območju višjega sodišča glede na podatke iz letnih poročil o poslovanju sodišč za

preteklo leto, ki jih ne bo mogoče obvladati s sodniki teh sodišč, ali če na podlagi drugih utemeljenih razlogov oceni, da se zadeve ne bodo mogle uspešno in pravočasno obravnavati na višjem sodišču ali na okrožnih sodiščih na območju višjega sodišča, predlaga predsedniku vrhovnega sodišča, da se pristojnost za sojenje v določenem številu zadev, razen zadev iz prejšnjega člena in 19. člena tega zakona, prenese na eno ali več drugih manj obremenjenih sodišč iste stvarne pristojnosti.

(3) Predsednik sodišča, ki odloči o prenosu pristojnosti, določi število in vrsto zadev, ki bodo prenesene, tako da upošteva enakomerno obremenjenost sodnikov in pravila sodnega reda o dodeljevanju zadev.

16. člen (sestava okrožnega sodišča)

(1) V zadevah na prvi stopnji sodi oziroma odloča sodnik posameznik, razen če zakon določa, da sodi oziroma odloča senat.

(2) Če v zadevah na prvi stopnji sodi oziroma odloča tričlanski senat, ga sestavljajo sodnik kot predsednik senata in dva sodnika porotnika kot člana senata, razen če procesni predpis določa drugače.

(3) Če v zadevah na prvi stopnji sodi oziroma odloča petčlanski senat, ga sestavljajo en sodnik kot predsednik senata ter en sodnik in trije sodniki porotniki kot člani senata.

17. člen (višja sodišča)

(1) Višja sodišča so:

1. Višje sodišče v Celju s sedežem v Celju,
2. Višje sodišče v Kopru s sedežem v Kopru,
3. Višje sodišče v Ljubljani s sedežem v Ljubljani in
4. Višje sodišče v Mariboru s sedežem v Mariboru.

(2) Območje Višjega sodišča v Celju obsega območje Okrožnega sodišča v Celju, območje Višjega sodišča v Kopru obsega območje Okrožnega sodišča v Kopru in Okrožnega sodišča v Novi Gorici, območje Višjega sodišča v Ljubljani obsega območja Okrožnega sodišča v Ljubljani, Okrožnega sodišča v Kranju, Okrožnega sodišča v Novem mestu in Okrožnega sodišča v Krškem, območje Višjega sodišča v Mariboru pa obsega območja Okrožnega sodišča v Mariboru, Okrožnega sodišča v Murski Soboti, Okrožnega sodišča na Ptuju in Okrožnega sodišča v Slovenj Gradcu.

18. člen (pristojnost višjih sodišč)

Višja sodišča so pristojna:

1. za sojenje oziroma odločanje na drugi stopnji o pritožbah zoper odločbe okrožnih sodišč s svojega območja;
2. za odločanje v sporih o pristojnosti med okrožnimi sodišči s svojega območja;
3. za odločanje o prenosu pristojnosti na drugo okrožno sodišče s svojega območja;
4. za opravljanje drugih zadev, če tako določa zakon.

19. člen
(izključna pristojnost višjih sodišč)

(1) Za odločanje o pritožbah v zemljiškoknjižnih postopkih je izključno pristojno Višje sodišče v Kopru.

(2) Za odločanje o pritožbah v postopkih zaradi insolventnosti je izključno pristojno Višje sodišče v Ljubljani.

20. člen
(sestava višjega sodišča)

(1) Višje sodišče sodi oziroma odloča v zadevah iz 1., 2. in 3. točke 18. člena tega zakona v senatu, v zadevah iz 4. točke 18. člena tega zakona pa sodi oziroma odloča sodnik posameznik, razen če zakon določa drugače.

(2) Če višje sodišče sodi oziroma odloča v senatu, ga sestavljajo predsednik senata, poročevalec in član senata.

21. člen
(vrhovno sodišče)

Vrhovno sodišče ima sedež v Ljubljani.

22. člen
(pristojnost vrhovnega sodišča)

Vrhovno sodišče je pristojno:

1. za sojenje na tretji stopnji o rednih pravnih sredstvih zoper odločbe sodišč druge stopnje;
2. za sojenje oziroma odločanje na prvi stopnji v upravnih sporih v zadevah, za katere tako določa zakon;
3. za sojenje na drugi stopnji o pritožbah zoper odločbe sodišča prve stopnje v zadevah iz prejšnje točke ter o pritožbah zoper odločbe sodišč prve stopnje, za katere tako določa zakon;
4. za odločanje o izrednih pravnih sredstvih zoper odločbe sodišč, razen kadar je za odločanje o izrednem pravnem sredstvu pristojno drugo sodišče;
5. za odločanje v sporih o pristojnosti med nižjimi sodišči, razen kadar zakon določa, da je za odločanje o takšnem sporu pristojno drugo sodišče;
6. za odločanje o prenosu pristojnosti v primerih, ki jih določa zakon;
7. za zagotavljanje enotnosti sodne prakse, za objavo sodnih odločb in sprejetih načelnih pravnih mnenj;
8. za opravljanje drugih zadev, če tako določa zakon.

23. člen
(pristojnost predsednika vrhovnega sodišča)

Predsednik vrhovnega sodišča odloča o predlogih za dopustitev kontrole pisem in drugih pošilk ter nadzorovanje in snemanje telekomunikacij in nadzorovanje telekomunikacij z izpisom telekomunikacijskega prometa v Republiki Sloveniji v skladu z zakonom, ki ureja Slovensko obveščevalno-varnostno agencijo. Predsednik vrhovnega sodišča odloča tudi o podaljšanju ukrepov iz prejšnjega stavka.

24. člen (sestava vrhovnega sodišča)

(1) Vrhovno sodišče odloča v senatu treh sodnikov, razen če zakon določa, da odloča sodnik posameznik ali v senatu petih ali več sodnikov.

(2) O pravnem sredstvu zoper odločbo, izdano v senatu treh sodnikov, odloča vrhovno sodišče v senatu petih sodnikov, o pravnem sredstvu zoper odločbo, izdano v senatu petih sodnikov, pa v senatu sedmih sodnikov.

(3) Senat vrhovnega sodišča sestavljajo predsednik senata, poročevalec in en ali več članov senata.

25. člen (razširjeni senat vrhovnega sodišča)

(1) Senat vrhovnega sodišča lahko pri odločanju o pravnem vprašanju, ki je pomembno za zagotovitev enotne uporabe prava, s sklepom odloči, da v zadevi odloči senat v razširjeni sestavi (v nadaljnjem besedilu: razširjeni senat), če bi rešitev pravnega vprašanja pomenila odstop od ustaljene sodne prakse, sprejetega pravnega stališča razširjenega senata, če je sodna praksa vrhovnega sodišča o pravnem vprašanju neenotna ali če spada pravno vprašanje tudi na delovno področje drugega sodnega oddelka vrhovnega sodišča.

(2) Razširjeni senat skliče in mu predseduje predsednik vrhovnega sodišča.

(3) Razširjeni senat sestavlja poleg sodnikov sodečega senata še pet sodnikov, določenih z letnim razporedom dela sodnikov (v nadaljnjem besedilu: letni razpored), in predsednik vrhovnega sodišča.

(4) Na seji razširjenega senata o zadevi poleg sodnika poročevalca predhodno sodečega senata poroča tudi dodatni poročevalec, ki ga določi predsednik vrhovnega sodišča.

(5) Stališče razširjenega senata o pravnih vprašanjih, ki so bila razlog za odločanje razširjenega senata, je za senate vrhovnega sodišča obvezno.

26. člen (občna seja)

(1) Vsi sodniki vrhovnega sodišča sestavljajo občno sejo.

(2) Na občni seji se:

1. sprejemajo načelna pravna mnenja o vprašanjih, ki so pomembna za enotno uporabo prava;

2. odloča o pobudah za izdajo ali spremembo zakona;
3. določa način spremljanja sodne prakse na sodiščih;
4. opravljajo druge zadeve iz pristojnosti vrhovnega sodišča, če tako določa zakon.

(3) Občno sejo skliče in ji predseduje predsednik vrhovnega sodišča.

(4) Občna seja veljavno sklepa, če sta navzoči najmanj dve tretjini sodnikov. Sklep je sprejet, če zanj glasuje večina vseh sodnikov vrhovnega sodišča in večina sodnikov oddelka, v katerega delovno področje spada obravnavano vprašanje.

(5) Sprejetje načelnega pravnega mnenja lahko predlaga oddelek vrhovnega sodišča, v katerega pravno področje spada vprašanje, na katero naj se nanaša načelno pravno mnenje. Oddelek vrhovnega sodišča sprejme predlog za sprejetje načelnega pravnega mnenja z večino glasov sodnikov tega oddelka.

(6) Načelna pravna mnenja so obvezna za senate vrhovnega sodišča in se lahko spremenijo samo na novi občni seji.

(7) Občna seja z dvotretjinsko večino glasov vseh sodnikov vrhovnega sodišča sprejme poslovnik o načinu dela občne seje, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: uradni list).

2. oddelek NOTRANJA ORGANIZACIJA SODIŠČ

27. člen (notranje organizacijske enote)

(1) Za posamezna pravna področja ali podpodročja ter za strokovna, organizacijska, tehnična in administrativna opravila na zaokroženih področjih se oblikujejo notranje organizacijske enote sodišč.

(2) Če je z letnim razporedom za vodenje notranje organizacijske enote določen sodnik, njemu in njegovemu namestniku pripada položajni dodatek v skladu z zakonom, ki ureja skupne temelje sistema plač v javnem sektorju.

28. člen (zunanji oddelki)

(1) Zaradi zagotavljanja pravice do sodnega varstva, zagotavljanja dostopa do sodišča in učinkovitega obvladovanja pripada zadev lahko predsednik okrožnega sodišča poda predlog za ustanovitev ali ukinitve zunanjega oddelka in pri tem upošteva zlasti geografske, demografske in infrastrukturne značilnosti območja.

(2) O predlogu odloči predsednik vrhovnega sodišča po predhodnem mnenju predsednika neposredno višjega sodišča in ministra.

(3) Če je z letnim razporedom za vodenje organizacijske enote določen sodnik, njemu in njegovemu namestniku pripada položajni dodatek v skladu z zakonom, ki ureja skupne temelje sistema plač v javnem sektorju.

(4) Vrsto zadev, ki se lahko rešujejo na zunanjih oddelkih, določi predsednik okrožnega sodišča do 15. decembra za naslednje koledarsko leto in objavi na sodni deski.

3. oddelek SPECIALIZIRANI KAZENSKI ODDELEK

29. člen (specializirani oddelek)

(1) Pri okrožnih sodiščih na sedežih višjih sodišč delujejo oddelki, ki so specializirani za opravljanje preiskave in sojenje v najzahtevnejših zadevah organiziranega kriminala, gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih in drugih podobnih kaznivih dejanj (v nadaljnjem besedilu: specializirani oddelek), v katerih obtožni akt vloži Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek je specializirani oddelek pristojen tudi za preiskavo in sojenje drugih kaznivih dejanj, če so ta povezana s kaznivimi dejanji iz prejšnjega odstavka in so podani isti dokazi (povezane zadeve).

30. člen (sodnik v specializiranem oddelku)

V specializirani oddelek se v skladu s tem zakonom razporedijo in v skladu z zakonom, ki ureja sodnike, dodelijo sodniki, ki so posebno usposobljeni in izkušeni za reševanje zahtevnejših kazenskih zadev.

III. poglavje ZAKONITI SODNIK

31. člen (število sodniških mest)

(1) Predsednik vrhovnega sodišča določi število sodniških mest pri posameznih sodiščih.

(2) Pri določanju načina izračuna potrebnega števila sodniških mest, ki ga podrobneje določi predsednik vrhovnega sodišča po predhodnem mnenju ministra, se upošteva zlasti kriterij števila prejetih zadev. Način izračuna iz prejšnjega stavka se objavi na spletnem mestu sodstva.

32. člen (razporejanje sodnikov)

(1) Predsednik sodišča z letnim razporedom določi razporeditev sodnikov na pravno področje in podpodročje dela, v organizacijske in notranje organizacijske enote, ter za vodje organizacijskih ali notranjih organizacijskih enot.

(2) Predsednik sodišča lahko iz razlogov iz drugega odstavka 34. člena tega zakona razporedi sodnika na drugo pravno področje ali podpodročje ali v drugo

organizacijsko enoto tudi med letom, če oceni, da je to potrebno za nemoteno izvrševanje sodne oblasti.

(3) Sodni red določa kriterije za razporeditev sodnikov iz prvega in drugega odstavka tega člena.

33. člen (letni razpored)

(1) Predsednik sodišča določi letni razpored najpozneje do 1. decembra za naslednje koledarsko leto in ga objavi na oglasni deski in na spletnem mestu sodišča (v nadaljnjem besedilu: sodna deska).

(2) Zoper razporeditev lahko razporejeni sodnik v treh dneh po objavi letnega razporeda napove pritožbo predsedniku sodišča, ta pa v treh dneh po prejemu napovedi pritožbe obrazloži svojo odločitev.

(3) Sodnik lahko v osmih dneh od prejema obrazložitve vloži pritožbo. O pritožbi sodnikov sodišč s položajem okrožnega sodišča odloči personalni svet neposredno višjega sodišča, o pritožbi sodnikov višjih sodišč odloči personalni svet vrhovnega sodišča, o pritožbi sodnikov vrhovnega sodišča pa pritožbeni personalni svet vrhovnega sodišča v 15 dneh. Pritožba zadrži izvršitev letnega razporeda v delu, ki se nanaša le na razporeditev tistega sodnika, ki je vložil pritožbo.

34. člen (spremembe letnega razporeda)

(1) Za spremembe letnega razporeda se smiselno uporabljajo določbe prejšnjega člena.

(2) Predsednik sodišča zaradi nemotenega izvrševanja sodne oblasti spremeni letni razpored, zlasti:

1. zaradi spremembe v pripadu zadev, naraščanja števila nerešenih zadev ali podaljševanja časa reševanja zadev;
2. če se pri sodišču izprazni ali zasede eno ali več sodniških mest;
3. če je treba zagotoviti nadomeščanje zaradi daljše odsotnosti sodnikov;
4. če to narekuje sprememba notranje organizacije sodišča.

(3) Spremembe letnega razporeda začnejo veljati peti dan po objavi. Ob vsaki spremembi se pripravi čistopis letnega razporeda, ki se objavi na sodni deski.

35. člen (dodeljevanje zadev)

(1) Na posameznem pravnem področju, na katero sta razporejena dva ali več sodnikov, se zadeve dodeljujejo posameznim sodnikom po dnevnem zaporedju vložitve začetnega procesnega akta, upošteva abecedni red začetnic priimkov sodnikov.

(2) Če je na isti dan vloženi več začetnih procesnih aktov na istem pravnem področju ali pri vnaprej določenih vrstah zadev v okviru istega pravnega področja, se

zadeve najprej razvrstijo po abecednem redu začetnic priimkov oziroma imen strank oziroma udeležencev, zoper katere je vložen procesni akt.

(3) Zadeve se sodnikom dodeljujejo s pomočjo informacijskega sistema.

(4) Podrobnejša pravila za dodeljevanje zadev določa sodni red.

36. člen (vrstni red reševanja zadev)

(1) Sodnik rešuje zadeve, ki so mu dodeljene, po vrstnem redu pripada na sodišče, razen:

1. zadev, ki so kot prednostne določene z zakonom ali jih kot prednostne odredi predsednik sodišča v skladu z zakonom, ki ureja varovanje pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja, ali
2. če zaradi vrste, narave ali pomena zadeve oceni, da je utemeljena obravnava ne glede na vrstni red pripada na sodišče.

(2) Z zakonom se lahko izjemoma določi prednostna obravnava zadev, če je to utemeljeno z razlogi nevarnosti za hujše kršenje človekovih pravic, varovanja življenja ali zdravja ljudi, javne varnosti, varstva koristi otrok in mladoletnikov, oškodovanja javnih sredstev, insolventnosti podjetij, velike gospodarske škode in iz drugih pomembnih razlogov v javnem interesu. V zakonu morajo biti navedeni razlogi za določitev prednostne obravnave zadev.

37. člen (sodniki, dodeljeni na vrhovno ali višja sodišča)

(1) Sodniki, ki so dodeljeni na vrhovno sodišče v skladu z zakonom, ki ureja sodnike, sodelujejo pri izvrševanju sodne oblasti s poročanjem na sejah senatov vrhovnega sodišča in z izdelavo osnutkov sodnih odločb, pripravljajo na zahtevo predsednikov senatov vrhovnega sodišča zahtevnejša strokovna mnenja o posameznih pravnih vprašanjih, po odredbi predsednika vrhovnega sodišča pa opravljajo tudi druga strokovno zahtevnejša dela.

(2) Sodniki iz prejšnjega odstavka ne morejo sodelovati pri odločanju o zadevah iz pristojnosti vrhovnega sodišča.

(3) Prvi in drugi odstavek tega člena se smiselno uporabljata tudi za sodnike, dodeljene na višje sodišče.

IV. poglavje SODNA UPRAVA

1. oddelek SPLOŠNO

38. člen (naloge sodne uprave)

Sodna uprava obsega odločanje in druga opravila, potrebna za redno, vestno in učinkovito izvajanje sodne oblasti, zlasti pa:

1. organiziranje poslovanja sodišč;
2. skrb za ustrezno notranjo organizacijo sodišč;
3. pripravo letnih programov in letnih poročil;
4. skrb za ustrezno kadrovsko poslovanje;
5. izvrševanje predpisov o varnosti in zdravju pri delu;
6. odločanje o pravicah, obveznostih in odgovornostih sodnikov in sodnega osebja;
7. oblikovanje pobud in mnenj o zakonih in podzakonskih aktih;
8. zagotavljanje pravice do izobraževanja ter vodenje sodne prakse;
9. statistično spremljanje zadev;
10. skrb za informatizacijo poslovanja sodišč;
11. skrb za pisarniško in tehnično poslovanje;
12. skrb za materialno, tehnično in finančno poslovanje sodišča;
13. vodenje postopkov javnih naročil;
14. izvajanje manjših vzdrževalnih del na nepremičnem premoženju, ki ga ima sodišče neposredno v uporabi, in upravljanje premičnega premoženja;
15. skrb in ukrepi za varnost oseb, dokumentacije in premoženja;
16. komuniciranje z javnostmi;
17. izvajanje nadzora nad izvrševanjem zadev sodne uprave.

39. člen

(izvrševanje nalog sodne uprave)

(1) Skrb za učinkovito izvrševanje nalog sodne uprave je naloga predsednikov sodišč, generalnega sekretarja vrhovnega sodišča (v nadaljnjem besedilu: generalni sekretar) in direktorjev sodišč, če so imenovani.

(2) Naloge sodne uprave je treba izvajati tako, da se ne posega v neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške funkcije.

40. člen

(zagotavljanje finančnih sredstev)

Finančna sredstva za plače sodnikov in sodnega osebja, stroške poslovanja sodišč, manjša vzdrževalna dela na nepremičnem premoženju, zavarovanje premičnega premoženja v upravljanju sodišč, nakup premičnega premoženja, potrebnega za delo sodišč, ki ga ne zagotavlja ministrstvo v skladu s tretjim odstavkom 118. člena tega zakona, ter njegovo vzdrževanje, se zagotavljajo v finančnih načrtih sodišč kot neposrednih proračunskih uporabnikov.

41. člen

(psihološka pomoč in psihološka podpora)

(1) V okviru skrbi za izvrševanje predpisov o varnosti in zdravju pri delu vrhovno sodišče zagotavlja strokovno psihološko pomoč in psihološko podporo sodnikom in sodnemu osebju v primeru hujših psihičnih obremenitev pri opravljanju sodniške funkcije oziroma dela ter udeležbo v programih, namenjenih obvladovanju psihičnih obremenitev.

(2) Predsednik vrhovnega sodišča določi vrste in način izvajanja strokovne psihološke pomoči in psihološke podpore.

42. člen (Center za informatiko)

(1) V okviru skrbi za informatizacijo poslovanja sodišč pri vrhovnem sodišču deluje Center za informatiko kot njegova notranja organizacijska enota, ki zagotavlja enotno tehnološko in informacijsko podporo poslovanju sodišč ter upravlja pravno-informacijski sistem sodišč.

(2) Za oblikovanje strateških usmeritev na področju informatizacije sodišč pri vrhovnem sodišču deluje Svet uporabnikov za informatizacijo sodišč (v nadaljnjem besedilu: svet uporabnikov). Svet uporabnikov sestavljajo predstavniki sodišč. Na seje sveta uporabnikov se vabijo predstavniki ministrstva in ministrstva, pristojnega za zagotavljanje elektronskih storitev javne uprave. Podrobnejše pogoje in merila za ustanovitev sveta uporabnikov, način in pogoje za njegovo delovanje določi sodni red.

(3) Center za informatiko pripravi strategijo razvoja informacijske podpore poslovanja sodišč, ki jo sprejme predsednik vrhovnega sodišča po predhodnem mnenju sveta uporabnikov.

43. člen (centralna kadrovska evidenca)

(1) Za izvrševanje politike ravnanja s kadrovskimi viri na sodiščih, obračun plač in izvajanje drugih obveznosti delodajalca, odločanje o pravicah in obveznostih iz službenih in delovnih razmerij ter za statistično poročanje vrhovno sodišče vodi in upravlja centralno kadrovska evidenco.

(2) Matično sodišče, ki ga ureja zakon, ki ureja sodnike, za namen iz prejšnjega odstavka vodi in upravlja zbirko osebnih podatkov v centralni kadrovski evidenci za svoje zaposlene ter je odgovorno za pravilnost vnosa podatkov v centralno kadrovska evidenco.

(3) Pri upravljanju centralne kadrovske evidence in obdelavi podatkov v njej sodelujejo kot upravljavci vrhovno sodišče in sodišča.

(4) Predsednik vrhovnega sodišča v dogovoru s sodišči natančneje določi naloge glede upravljanja centralne kadrovske evidence.

(5) Centralna kadrovska evidenca se vodi in upravlja z uporabo informacijske tehnologije.

44. člen (podatki centralne kadrovske evidence)

(1) V centralni kadrovski evidenci se za sodnika obdelujejo:

1. identifikacijski podatki (osebno ime, spol, naslov prebivališča in enotna matična številka občana (v nadaljnjem besedilu: EMŠO));

2. podatki o službenem razmerju (datum nastopa sodniške funkcije oziroma odločba o izvolitvi in imenovanju sodnika, sodniško mesto);
3. podatki o opravljanju funkcij, sodelovanju v projektnih skupinah in opravljanju drugega dela v interesu delodajalca;
4. podatki o ravni izobrazbe v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, vrsti izobrazbe, funkcionalnem in specialnem znanju, udeležbi na različnih oblikah izpopolnjevanja in usposabljanja ter drugi podatki o strokovni usposobljenosti;
5. podatek o opravljenem pravniškem državnem izpitu;
6. podatki o izkušnjah v evropskih in mednarodnih zadevah ter institucijah;
7. podatki o prejšnjih delovnih razmerjih, delovni, pokojninski in službeni dobi;
8. podatki o prenehanju službenega razmerja;
9. ocena sodnikovega dela;
10. evidenca napredovanj, priznanj, nagrad, dodelitev in razporeditev;
11. podatki o pravnomočno ugotovljeni odškodninski odgovornosti in o pravnomočno izrečeni obsodilni kazenski sodbi;
12. podatki o pospešitvenih pravnih sredstvih po določbah zakona, ki ureja varstvo pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja, ki niso bila očitno neutemeljena, in o ukrepih v zvezi z njimi ter podatki o izvedenih službenih nadzorih;
13. podatki, potrebni za obračun plače;
14. podatek o elektronskem naslovu sodnika, ki ga zagotavlja in katerega uporabo nalaga sodišče;
15. drugi podatki, če tako določa zakon.

(2) Zbirka dokumentov, ki se nanašajo na podatke iz prejšnjega odstavka, se praviloma vodi na matičnem sodišču, lahko pa tudi v centralni kadrovski evidenci.

(3) V centralni kadrovski evidenci se obdelujejo osebni in drugi podatki sodnega osebja v skladu z zakonom, ki ureja javne uslužbence.

45. člen (pridobivanje podatkov)

(1) Vpis v centralno kadrovsko evidenco se zagotovi v osmih dneh od nastopa okoliščin, o katerih se vpisujejo podatki.

(2) Podatki iz 1. točke prvega odstavka prejšnjega člena se pridobivajo iz centralnega registra prebivalstva.

(3) Upravitelji, ki upravljajo zbirke osebnih podatkov iz prvega odstavka prejšnjega člena, zagotavljajo matičnemu sodišču podatke, ki niso javno dostopni, brezplačno.

46. člen (obdelava podatkov)

(1) Za namene iz prvega odstavka 43. člena tega zakona lahko podatke iz centralne kadrovske evidence pridobijo predsedniki sodišč, vodje kadrovskega poslovanja, druge osebe, ki odločajo o pravicah, obveznostih in odgovornostih sodnikov, sodno osebje, ki opravlja naloge organizacijsko-kadrovskega in finančnega poslovanja, vezanega na obračun plač, ter inšpektorji.

(2) Podatke iz centralne kadrovske evidence lahko pridobijo tudi sodni svet, ministrstvo, disciplinsko sodišče, disciplinski tožilec, pristojni personalni svet in predsednik sodišča zaradi izvajanja pooblastil po tem zakonu, zakonu, ki ureja sodnike, in zakonu, ki ureja sodni svet.

(3) Podatek iz 9. točke prvega odstavka 44. člena tega zakona javnosti ni dostopen.

(4) Sodniki in sodno osebje, katerih podatki so vpisani v centralni kadrovske evidenci, uveljavljajo pravice v zvezi z obdelavo svojih osebnih podatkov pri matičnem sodišču oziroma kjer delajo.

47. člen (rok hrambe)

(1) V evidenci podatkov iz 44. člena tega zakona se o posameznem sodniku vodijo podatki od dne nastopa sodniške funkcije, prenehajo pa se voditi z dnem, ko mu sodniška funkcija preneha.

(2) V evidenci podatkov iz 44. člena tega zakona se dokumenti s podatki o sodniku, za katerega se prenehajo voditi podatki, in izvirne listine, na podlagi katerih so se podatki vpisovali v evidenco, hranijo trajno, nato se arhivirajo v skladu z zakonom, ki ureja varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhive.

48. člen (vpisniki, imeniki, evidence in javne knjige)

(1) V okviru skrbi za vodenje in preglednost sodnih zadev, zakonitega odločanja sodišč, spoštovanja pravic strank in drugih udeležencev sodnih postopkov, zaradi njihove evidence in statističnega poročanja sodišča upravljajo vpisnike, imenike, pomožne knjige, registre in javne knjige, v katerih obdelujejo osebne in druge podatke iz spisov sodnih zadev v skladu s 109. in 116. členom tega zakona.

(2) Pravila o poslovanju z zadevami, podrobnejšo obliko in vsebino posameznih sodnih vpisnikov, imenikov, pomožnih knjig in tipiziranih obrazcev za poslovanje sodišč in učinkovito vodenje postopkov ter statistično poročanje določi predsednik vrhovnega sodišča in jih objavi na spletnem mestu sodstva.

2. oddelek PRESEDNIK, PODPRESEDNIK IN ZAČASNI PRESEDNIK SODIŠČA

49. člen (pristojnost predsednika sodišča)

Predsednik sodišča zastopa, vodi in predstavlja sodišče ter opravlja zadeve sodne uprave, razen če ta zakon določa drugače.

50. člen (podpredsednik sodišča)

(1) Podpredsednik nadomešča predsednika sodišča v njegovi zadržanosti ali odsotnosti z vsemi pooblastili, ki jih ima predsednik sodišča po zakonu.

(2) Predsednik sodišča z letnim razporedom določi vrste zadev iz svoje pristojnosti, ki jih opravlja podpredsednik sodišča.

(3) Predsednik sodišča lahko podpredsednika sodišča pooblasti tudi za opravo posameznih nalog ali za opravljanje posameznih vrst nalog, ki jih ima po zakonu.

(4) Vrhovno sodišče in sodišče, pri katerem sodniško funkcijo opravlja do 50 sodnikov, ima enega podpredsednika sodišča. Sodišče, pri katerem sodniško funkcijo opravlja več kot 50 sodnikov, lahko ima dva podpredsednika sodišča. Okrožno sodišče, pri katerem sodniško funkcijo opravlja več kot 100 sodnikov, lahko ima največ tri podpredsednike sodišča. Sodišče, pri katerem sodniško funkcijo opravlja več kot 150 sodnikov, lahko ima največ štiri podpredsednike sodišča.

(5) Če ima sodišče dva ali več podpredsednikov sodišča in je predsednik sodišča odsoten ali zadržan, ga nadomešča tisti podpredsednik sodišča, ki je določen z letnim razporedom.

(6) Za imenovanje, položaj, prenehanje, razrešitev in začasno prenehanje opravljanja funkcije ter pravice in obveznosti podpredsednika sodišča se uporabljajo določbe tega zakona o predsedniku sodišča, razen če ta zakon določa drugače.

51. člen

(začasni predsednik sodišča)

(1) Če predsedniku sodišča preneha funkcija ali je razrešen s funkcije predsednika sodišča, podpredsednik sodišča opravlja naloge in pristojnosti predsednika sodišča kot začasni predsednik sodišča do imenovanja novega predsednika sodišča.

(2) Če sodišče nima podpredsednika sodišča oziroma ta ne more opravljam svojih nalog in pristojnosti, predsednik neposredno višjega sodišča določi začasnega predsednika sodišča, občna seja vrhovnega sodišča pa začasnega predsednika vrhovnega sodišča.

(3) Če ima sodišče več podpredsednikov sodišča, naloge in pristojnosti predsednika sodišča kot začasni predsednik sodišča opravlja tisti podpredsednik sodišča, ki najdlje opravlja sodniško funkcijo.

52. člen

(formalni pogoji za imenovanje)

Za predsednika sodišča je lahko imenovan sodnik, ki je sodnik sodišča enakega ali višjega položaja in je bilo njegovo delo v zadnjih dveh ocenjevalnih obdobjih ocenjeno, da ustreza sodniški funkciji.

53. člen

(imenovanje predsednika in podpredsednika vrhovnega sodišča)

(1) Predsednika in podpredsednika vrhovnega sodišča imenuje Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državni zbor) na predlog ministra po predhodnem mnenju sodnega sveta in občne seje vrhovnega sodišča za pet let z možnostjo enkratnega ponovnega imenovanja.

(2) Predhodno mnenje je obrazloženo mnenje o ustreznosti vsakega od kandidatov glede na kriterije iz 55. člena tega zakona.

(3) Za postopek imenovanja, razrešitve in začasnega prenehanja opravljanja funkcije predsednika in podpredsednika vrhovnega sodišča se smiselno uporabljajo določbe, ki urejajo postopek imenovanja, razrešitve in začasnega prenehanja opravljanja funkcije predsednika sodišča.

54. člen

(imenovanje predsednika in podpredsednika sodišča)

(1) Predsednika sodišča z odločbo imenuje sodni svet po predhodnih mnenjih predsednika vrhovnega sodišča, predsednika neposredno višjega sodišča in ministra za pet let z možnostjo enkratnega ponovnega imenovanja na isto sodišče.

(2) Podpredsednika sodišča imenuje sodni svet po predhodnih mnenjih predsednika vrhovnega sodišča, predsednika neposredno višjega sodišča in predsednika sodišča za pet let z možnostjo enkratnega ponovnega imenovanja na isto sodišče.

(3) Predhodno mnenje je obrazloženo mnenje o ustreznosti vsakega od kandidatov glede na kriterije iz 55. člena tega zakona.

(4) Predsednik sodišča lahko v predhodnem mnenju za podpredsednika sodišča navede, katerega kandidata ocenjuje za najprimernejšega.

55. člen

(kriteriji za imenovanje)

Sodni svet presoja usposobljenost kandidata za predsednika sodišča ob upoštevanju:

1. petletnega strateškega programa dela sodišča, ki ga pripravi in predstavi kandidat za predsednika sodišča glede na potrebe konkretnega sodišča;
2. predstavitev na ustnem razgovoru;
3. strokovne usposobljenosti;
4. posebnih znanj, izkušenj, priporočil in dosežkov v zvezi s sojenjem ter v zvezi z vodenjem in upravljanjem;
5. znanja tujih jezikov.

56. člen

(razpis prostega mesta)

(1) Prosto mesto predsednika sodišča razpiše sodni svet šest mesecev pred potekom mandata predsednika sodišča. Če predsedniku sodišča funkcija predsednika preneha predčasno ali je z nje predčasno razrešen, sodni svet razpiše prosto mesto v

15 dneh po prenehanju funkcije ali razrešitve predsednika sodišča. Razpis se objavi na spletnem mestu sodstva.

(2) Razpisni rok ne sme biti krajši od 30 dni. Kandidat k prijavi priloži življenjepis z opisom svojih strokovnih in delovnih izkušenj, petletni strateški program dela sodišča in dokazila, ki izkazujejo izpolnjevanje razpisnih pogojev. Predložitev petletnega strateškega programa dela sodišča ni obvezna za kandidata za podpredsednika sodišča.

(3) Petletni strateški program dela sodišča vsebuje zlasti:

1. oceno stanja na sodišču;
2. oceno tveganj in priložnosti za izboljšanje poslovanja sodišča;
3. opis področij dela z opredelitvijo ciljev glede zagotavljanja učinkovitega dostopa do neodvisnega in nepristranskega sodnega varstva, vključno s postopki alternativnega reševanja sporov, kakovosti storitev, preglednosti in odgovornosti za rezultate;
4. navedbo ukrepov za vsako od področij dela z opredelitvijo nosilcev ukrepov in rokov za njihovo izvedbo ter kriterije za merjenje učinkov in za ocenjevanje doseganja ciljev.

(4) Prijave, ki so bile vložene po izteku razpisnega roka, in prijave kandidatov, ki do izteka razpisnega roka ne izpolnjujejo formalnih pogojev za imenovanje, sodni svet zavrže. Prijave, ki izpolnjujejo formalne pogoje, sodni svet pošlje predsedniku vrhovnega sodišča, predsedniku neposredno višjega sodišča in ministru v mnenje.

(5) Predhodni mnenji predsednika vrhovnega sodišča in predsednika neposredno višjega sodišča se vročita kandidatu, ki izpolnjuje formalne pogoje, najmanj pet dni pred njegovo ustno predstavitvijo. Ne glede na tretji odstavek 54. člena se v predhodnih mnenjih ne upošteva predstavitev na ustnem razgovoru.

(6) Predhodno mnenje občne seje vrhovnega sodišča se vroči kandidatu za predsednika vrhovnega sodišča, ki izpolnjuje formalne pogoje, najmanj pet dni pred njegovo ustno predstavitvijo. Ne glede na tretji odstavek 54. člena se v predhodnem mnenju ne upošteva predstavitev na ustnem razgovoru.

57. člen (ustna predstavitev)

(1) Sodni svet pred odločitvijo prijavljene kandidate, ki izpolnjujejo formalne pogoje, povabi na ustno predstavitev v skladu z zakonom, ki ureja sodni svet.

(2) Ustne predstavitve kandidatov se zvočno snemajo v skladu z zakonom, ki ureja sodni svet.

(3) Po opravljeni ustni predstavitvi kandidatov minister predloži pisno mnenje o kandidatih sodnemu svetu v 15 dneh.

58. člen (postopek izbire)

(1) Sodni svet v odločbi o imenovanju obrazloženo navede razloge za izbiro kandidata izmed kandidatov, ki izpolnjujejo formalne pogoje. Sodni svet pri izbiri ni vezan na predhodna mnenja.

(2) Če sodni svet izmed kandidatov, ki izpolnjujejo formalne pogoje, ne izbere nobenega kandidata, izda sklep o neizbiri.

(3) Zoper odločbo sodnega sveta, s katero sodni svet imenuje izbranega kandidata za predsednika sodišča, in zoper sklep o neizbiri je dovoljen upravni spor v 15 dneh od dneva vročitve odločbe oziroma sklepa o neizbiri v skladu z določbami zakona, ki ureja sodni svet. Tožba zadrži izvršitev imenovanja do pravnomočne odločitve sodišča.

(4) Če je za predsednika sodišča imenovan sodnik, ki do imenovanja ni opravljal sodniške funkcije na tem sodišču, šteje imenovanje za predsednika sodišča hkrati za imenovanje na sodniško mesto tega sodišča. Po prenehanju ali razrešitvi s funkcije predsednika sodišča se lahko tak sodnik vrne na sodniško mesto na sodišču, na katerem je opravljal sodniško funkcijo pred imenovanjem za predsednika sodišča. O premestitvi na zahtevo sodnika odloči sodni svet.

(5) Sodnik nastopi funkcijo predsednika sodišča 15. dan po pravnomočnosti odločbe o imenovanju, vendar ne pred potekom mandata prejšnjega predsednika sodišča.

59. člen

(strokovno usposabljanje po programu strokovnega usposabljanja za vodstveno funkcijo v sodstvu)

(1) Predsednik sodišča v enem letu od imenovanja opravi strokovno usposabljanje po programu strokovnega usposabljanja za vodstveno funkcijo v sodstvu.

(2) Strokovno usposabljanje iz prejšnjega odstavka izvaja Center za izobraževanje v pravosodju (v nadaljnjem besedilu: CIP), ki o opravljenem usposabljanju obvesti sodni svet.

(3) Minister na predlog predsednika vrhovnega sodišča določi vsebino in trajanje strokovnega usposabljanja po programu strokovnega usposabljanja za vodstveno funkcijo v sodstvu.

60. člen

(prenehanje funkcije)

(1) Predsedniku sodišča preneha funkcija:

1. z mirovanjem, prenehanjem ali razrešitvijo s sodniške funkcije,
2. če je imenovan za sodnika ali predsednika drugega sodišča,
3. če se odpove funkciji predsednika sodišča,
4. s potekom mandata,
5. če ne opravi strokovnega usposabljanja v predpisanem roku in
6. če je izvoljen za člana sodnega sveta.

(2) Šteje se, da je razlog iz prejšnjega odstavka podan:

1. iz 1. točke z dnem pravnomočnosti odločbe pristojnega organa;
2. iz 2. točke z dnem pravnomočnosti odločbe o imenovanju za sodnika ali predsednika drugega sodišča;
3. iz 3. točke 30. dan po prispetju pisne odpovedi na sodni svet;
4. iz 5. točke z dnem izteka roka za opravo strokovnega usposabljanja;
5. iz 6. točke z dnem nastopa funkcije člana sodnega sveta.

(3) Ne glede na 5. točko prvega odstavka tega člena predsedniku sodišča funkcija ne preneha, če predsednik sodišča, ki iz upravičenih razlogov ni mogel opraviti strokovnega usposabljanja po programu strokovnega usposabljanja za vodstveno funkcijo v sodstvu do izteka roka iz prvega odstavka prejšnjega člena, pred iztekom tega roka vloži prošnjo za njegovo podaljšanje. O prošnji predsednika sodišča odloči predsednik neposredno višjega sodišča, o prošnji predsednika vrhovnega sodišča pa pritožbeni personalni svet vrhovnega sodišča. Če prošnji ni ugodeno, se lahko predsednik sodišča pritoži na sodni svet v osmih dneh od vročitve odločitve o prošnji. Z dnem pravnomočnosti odločbe, s katero se potrdi zavrženje ali zavrnitev prošnje, predsedniku sodišča funkcija preneha.

(4) Ob nastopu razlogov iz prvega odstavka tega člena sodni svet izda odločbo o prenehanju funkcije predsednika sodišča.

61. člen (razrešitev)

(1) Predsednik sodišča se razreši s funkcije:

1. če zadev sodne uprave ne opravlja v skladu s predpisi ali če jih ne opravlja pravočasno,
2. če s kršitvijo predpisov ali kako drugače okrne načelo neodvisnosti sodnikov pri opravljanju sodniške funkcije,
3. če krši ali dopusti kršitev predpisov v zvezi z dodeljevanjem zadev,
4. če sodišče, ki mu predseduje, dve leti zaporedoma neupravičeno ne doseže kazalnikov, opredeljenih v letnem programu dela sodišča,
5. če mu je izrečena disciplinska sankcija za hujšo disciplinsko kršitev in
6. če krši ugled in neodvisnost sodišča.

(2) O razrešitvi predsednika ali podpredsednika vrhovnega sodišča odloči državni zbor na obrazložen predlog ministra po predhodnem obrazloženem mnenju sodnega sveta in občne seje. Sodni svet in občna seja posredujeta obrazloženo mnenje najpozneje v 30 dneh po prejemu zahteve ministra.

(3) O razrešitvi predsednika sodišča odloči sodni svet.

(4) Postopek razrešitve predsednika sodišča uvede sodni svet na obrazložen predlog predsednika neposredno višjega sodišča, predsednika vrhovnega sodišča, ministra ali po uradni dolžnosti. Pred odločitvijo o razrešitvi predsednika sodišča sodni svet pridobi obrazloženo mnenje predsednika vrhovnega sodišča, predsednika neposredno višjega sodišča in ministra, razen če so sami predlagatelji.

(5) Postopek razrešitve podpredsednika sodišča uvede sodni svet na obrazložen predlog predsednika neposredno višjega sodišča, predsednika vrhovnega sodišča, predsednika sodišča, na katerem podpredsednik opravlja svojo funkcijo, ali po uradni dolžnosti. Pred odločitvijo o razrešitvi podpredsednika sodišča sodni svet pridobi mnenje predsednika vrhovnega sodišča, predsednika neposredno višjega sodišča in

predsednika sodišča, na katerem podpredsednik opravlja svojo funkcijo, razen če so sami predlagatelji.

(6) Predsednik sodišča ima v postopku razrešitve možnost, da se pisno in ustno izjavi o vseh okoliščinah, ki so povezane z razrešitvenim razlogom.

(7) Če sodni svet ugotovi, da ni razlogov za razrešitev, s sklepom ustavi postopek.

62. člen (suspenz predsednika sodišča)

(1) Če je uveden postopek razrešitve predsednika sodišča, lahko sodni svet ob upoštevanju vrste in teže očitanih kršitev iz prejšnjega člena, zaradi katerih bi bil lahko okrnjen ugled sodišča, predsedniku sodišča izreče začasno prenehanje opravljanja funkcije predsednika sodišča (v nadaljnjem besedilu: suspenz predsednika sodišča).

(2) Suspenz predsednika sodišča traja najdlje do pravnomočne odločitve o razrešitvi predsednika sodišča.

(3) Če se postopek razrešitve predsednika sodišča ustavi, suspenz predsednika sodišča preneha z dokončnostjo sklepa o ustavitvi postopka razrešitve predsednika sodišča.

(4) Če se v postopku razrešitve predsednika vrhovnega sodišča ne razreši, suspenz preneha z vročitvijo odločitve državnega zbora, da se predsednika vrhovnega sodišča ne razreši.

(5) Če je predsedniku sodišča izrečen suspenz predsednika sodišča, se glede opravljanja nalog in pristojnosti predsednika sodišča do prenehanja suspenza uporablja 51. člen tega zakona.

(6) V času suspenza je predsednik sodišča upravičen do nadomestila plače, ki mu pripada kot sodniku.

(7) Če je sodniku, ki opravlja funkcijo predsednika sodišča, izrečen suspenz v skladu z zakonom, ki ureja sodnike, in zakonom, ki ureja sodni svet, se šteje, da mu je za enako obdobje izrečen tudi suspenz predsednika sodišča po tem zakonu.

63. člen (pravno varstvo zoper prenehanje, razrešitev in suspenz predsednika sodišča)

(1) Zoper odločbo sodnega sveta o prenehanju funkcije predsednika sodišča in zoper odločbo o razrešitvi s funkcije predsednika sodišča je v 30 dneh, zoper odločbo o suspenzu predsednika sodišča pa je v 15 dneh od vročitve odločbe, dovoljen upravni spor v skladu z zakonom, ki ureja sodni svet. Tožba zoper odločbo o razrešitvi s funkcije predsednika sodišča zadrži izvršitev odločbe do pravnomočne odločitve sodišča.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek predsednik vrhovnega sodišča zoper odločbo o prenehanju funkcije predsednika vrhovnega sodišča in zoper odločbo o

razrešitvi s funkcije predsednika vrhovnega sodišča v 30 dneh, zoper odločbo sodnega sveta o suspenzu predsednika vrhovnega sodišča pa v 15 dneh od vročitve odločbe, vložijo pritožbo na Ustavno sodišče Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ustavno sodišče). Pritožba zoper odločbo o razrešitvi s funkcije predsednika vrhovnega sodišča zadrži izvršitev odločbe do odločitve ustavnega sodišča.

(3) Ustavno sodišče o pritožbi iz prejšnjega odstavka odloči v 30 dneh.

64. člen (ohranitev pravic)

Razrešitev predsednika sodišča ne vpliva na položaj, pravice, dolžnosti in odgovornosti, ki jih ima razrešeni kot sodnik.

3. oddelek DIREKTOR SODIŠČA IN GENERALNI SEKRETAR VRHOVNEGA SODIŠČA

65. člen (direktor sodišča)

(1) Za opravljanje nalog sodne uprave imajo lahko okrožna sodišča, specializirana sodišča in višja sodišča direktorja sodišča, ki je javni uslužbenec na položaju.

(2) Direktor sodišča opravlja naloge sodne uprave samostojno in po pooblastilu predsednika sodišča.

(3) Naloge sodne uprave, ki jih direktor sodišča opravlja samostojno, so:

1. vodenje, koordiniranje in usklajevanje strokovnih služb sodišča;
2. skrb za ustrezno kadrovsko poslovanje za sodno osebje;
3. izvrševanje predpisov o varnosti in zdravju pri delu;
4. skrb za pisarniško, materialno, tehnično in finančno poslovanje sodišča;
5. vodenje postopkov javnih naročil;
6. izvajanje dejavnosti, povezanih s stvarnim premoženjem, ki ga ima sodišče neposredno v uporabi.

(4) Naloge sodne uprave, ki jih direktor sodišča opravlja po pooblastilu predsednika sodišča, so:

1. skrb in ukrepi za varnost oseb, dokumentacije in premoženja;
2. statistično spremljanje zadev;
3. druge naloge sodne uprave razen tistih, ki se nanašajo na opravljanje sodniške funkcije.

(5) Direktor sodišča je za svoje delo odgovoren predsedniku sodišča.

66. člen (imenovanje direktorja sodišča)

(1) Direktorja sodišča imenuje in razrešuje predsednik sodišča za dobo petih let z možnostjo ponovnega imenovanja.

(2) Za pridobitev položaja direktorja sodišča mora kandidat izpolnjevati pogoje za imenovanje v naziv prvega kariernega razreda iz zakona, ki ureja javne uslužbenke.

(3) Glede javnega natečaja, pridobitve, prenehanja položaja direktorja sodišča ali ponovnega imenovanja na položaj brez javnega natečaja se smiselno uporablja zakon, ki ureja javne uslužbenke.

(4) Direktor sodišča ima pravico do plače in dodatkov kot dela plače pod pogoji in v višini, kot jih določa zakon, ki ureja skupne temelje sistema plač v javnem sektorju.

67. člen

(generalni sekretar vrhovnega sodišča)

(1) Naloge sodne uprave na vrhovnem sodišču opravlja generalni sekretar samostojno in po pooblastilu predsednika vrhovnega sodišča v skladu s 65. členom tega zakona.

(2) Generalni sekretar je funkcionar in ima pravico do osnovne plače in dodatkov kot dela plače pod pogoji in v višini, kot jih določata zakon, ki ureja skupne temelje sistema plač v javnem sektorju, in zakon, ki ureja funkcionarje.

(3) Če je generalni sekretar sodnik, se za postopek dodelitve uporablja zakon, ki ureja sodnike. Dodelitev traja pet let in se lahko enkrat ponovi.

(4) Če generalni sekretar ni sodnik, ga imenuje predsednik vrhovnega sodišča za pet let. Za postopek imenovanja se smiselno uporablja zakon, ki ureja javne uslužbenke, v delu, v katerem ureja javni natečaj, pridobitev in prenehanje položaja.

68. člen

(strokovno usposabljanje direktorja sodišča in generalnega sekretarja vrhovnega sodišča)

(1) Direktor sodišča v enem letu od imenovanja opravi strokovno usposabljanje po programu strokovnega usposabljanja za vodstveno funkcijo v sodstvu iz 59. člena tega zakona. O opravljenem usposabljanju CIP obvesti predsednika sodišča.

(2) Če direktor sodišča strokovnega usposabljanja iz prejšnjega odstavka ne opravi v predpisanem roku, mu položaj direktorja sodišča preneha.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek direktorju sodišča položaj direktorja sodišča ne preneha, če direktor sodišča, ki iz upravičenih razlogov ni mogel opraviti strokovnega usposabljanja po programu strokovnega usposabljanja za vodstveno funkcijo v sodstvu do izteka roka iz prvega odstavka tega člena, pred iztekom tega roka vloži prošnjo za njegovo podaljšanje. O prošnji direktorja sodišča odloči predsednik sodišča. Zoper odločitev predsednika sodišča je dovoljen upravni spor. Tožba se vloži v 15 dneh od vročitve odločbe. Z dnem pravnomočnosti odločitve sodišča o zavrženju ali zavrnitvi tožbe direktorja sodišča položaj direktorja sodišča preneha.

(4) Prvi, drugi in tretji odstavek tega člena se uporabljajo tudi za generalnega sekretarja.

69. člen (prepoved opravljanja drugih dejavnosti)

(1) Glede ureditve prepovedi opravljanja drugih dejavnosti direktorja sodišča se uporablja zakon, ki ureja javne uslužbence, v delu, v katerem jih določa za uradnike na položaju.

(2) Za generalnega sekretarja, ki je dodeljeni sodnik, glede opravljanja dejavnosti veljajo omejitve, ki jih določa zakon, ki ureja sodnike.

4. oddelek PERSONALNI SVETI

70. člen (pristojnost personalnih svetov)

(1) Personalni sveti se oblikujejo pri višjih sodiščih, višjem delovnem in socialnem sodišču in pri vrhovnem sodišču.

(2) Personalni sveti višjih sodišč in višjega delovnega in socialnega sodišča (v nadaljnjem besedilu: personalni svet višjega sodišča) so pristojni za ocenjevanje dela sodnikov sodišč, ki imajo položaj okrožnega sodišča, in za druga opravila, ki se nanašajo na kadrovske in druge zadeve sodnikov teh sodišč, če tako določa zakon.

(3) Personalni svet vrhovnega sodišča je pristojen za ocenjevanje dela sodnikov vrhovnega sodišča, višjih sodišč in specializiranih sodišč, ki imajo položaj višjega sodišča, za reševanje pritožb zoper ocene dela sodnikov sodišč, ki imajo položaj okrožnega sodišča, in za druga opravila, če tako določa zakon.

(4) Pritožbeni personalni svet vrhovnega sodišča je pristojen za reševanje pritožb zoper ocenjevanje dela sodnikov vrhovnega sodišča, višjih sodišč in specializiranih sodišč, ki imajo položaj višjega sodišča, in za druga opravila, če tako določa zakon.

(5) Predsednik personalnega sveta vrhovnega sodišča vsako leto skliče posvet personalnih svetov, na katerem se določijo ukrepi za usklajeno ocenjevanje sodnikov in po potrebi podajo priporočila sodnemu svetu za spremembo meril za oceno kakovosti dela sodnikov.

71. člen (sestava)

(1) Personalni svet višjega sodišča sestavljajo predsednik sodišča in štirje člani, ki jih izvolijo sodniki višjega sodišča izmed sebe.

(2) Personalni svet vrhovnega sodišča sestavljajo predsednik vrhovnega sodišča in štirje člani, ki jih izvolijo sodniki vrhovnega sodišča izmed sebe.

(3) Pritožbeni personalni svet vrhovnega sodišča sestavlja pet članov, ki jih izvolijo sodniki vrhovnega sodišča izmed vrhovnih sodnikov, ki niso člani personalnega sveta vrhovnega sodišča.

72. člen
(predsednik)

Predsednika personalnega sveta in njegovega namestnika izvolijo izmed sebe člani personalnega sveta z večino glasov s tajnim glasovanjem.

73. člen
(delovanje)

(1) Personalni svet sprejema odločitve z večino glasov vseh članov.

(2) Članom personalnih svetov za udeležbo na sejah personalnega sveta pripada sejnina v višini, ki jo določi sodni svet po predhodnem soglasju ministra, pristojnega za finance.

74. člen
(volitve)

Volitve članov personalnega sveta razpiše sodni svet najmanj tri mesece pred potekom mandata članov personalnega sveta.

75. člen
(mandat)

(1) Člani personalnih svetov se volijo za štiri leta. Za način in postopek volitev članov personalnih svetov se smiselno uporablja zakon, ki ureja sodni svet, glede volitev članov sodnega sveta izmed sodnikov.

(2) Članu personalnega sveta preneha mandat:

1. z iztekom dobe, za katero je izvoljen,
2. z odstopom,
3. s prenehanjem ali razrešitvijo s sodniške funkcije,
4. s prenehanjem opravljanja sodniške funkcije na sodišču, na katerem je opravljal sodniško funkcijo ob izvolitvi za člana personalnega sveta,
5. z izvolitvijo za člana sodnega sveta in
6. z dnem mirovanja sodniške funkcije po zakonu, ki ureja sodnike.

(3) Član personalnega sveta, ki mu je prenehal mandat po 1. točki prejšnjega odstavka, opravlja naloge člana personalnega sveta oziroma nadaljuje delo do izvolitve novega člana.

(4) Članu personalnega sveta preneha mandat po 2. točki drugega odstavka tega člena z dnem, ko personalni svet prejme njegovo pisno izjavo o odstopu. O tem se nemudoma obvesti sodni svet.

(5) Če članu personalnega sveta preneha mandat po 2., 3., 4., 5., in 6. točki drugega odstavka tega člena, postane član personalnega sveta za preostanek mandatne dobe tisti kandidat s seznama kandidatov, ki bi bil izvoljen, če ne bi bil izvoljen član, ki mu je prenehal mandat. Če ta kandidat v osmih dneh od poziva predsednika sodnega sveta ne sporoči, da sprejema mandat, se predlog za članstvo v personalnem svetu poda naslednjemu kandidatu z istega seznama kandidatov. Če na seznamu ni naslednjega kandidata, se opravijo nadomestne volitve v personalni svet.

(6) Sodni svet sprejme podrobnejša navodila o postopku in načinu volitev in akt objavi na spletnem mestu sodnega sveta.

5. oddelek

NAČRTOVANJE, POROČANJE, IN VREDNOTENJE POSLOVANJA SODIŠČA

76. člen

(letni program dela)

(1) Predsednik sodišča pripravi predlog letnega programa dela za naslednje leto in ga do 30. septembra tekočega leta pošlje predsedniku neposredno višjega sodišča, predsedniku vrhovnega sodišča in ministru, ki lahko na predlog letnega programa dela podajo odzivna priporočila do 15. novembra tekočega leta.

(2) Predsednik sodišča sprejme letni program dela do 15. decembra tekočega leta in ga pošlje predsedniku neposredno višjega sodišča, predsedniku vrhovnega sodišča in ministru.

(3) Predsednik vrhovnega sodišča in minister s predsedniki sodišč dvakrat letno na skupnih sestankih obravnavajo predloge in uresničitev sprejetih letnih programov dela ter sprejmejo ukrepe za usklajeno poslovanje sodišč.

77. člen

(vsebina letnega programa dela)

(1) Letni program dela vsebuje podatke in kazalnike o poslovanju sodišča v prihodnjem letu. Podatki in kazalniki o poslovanju sodišča obsegajo podatke o načrtovani organizaciji sodišča, kadrovski zasedenosti in doseganju časovnih standardov iz 80. člena tega zakona.

(2) Vsebino in obliko letnega programa dela po predhodnem mnenju ministra določi predsednik vrhovnega sodišča in akt objavi na spletnem mestu sodstva.

78. člen

(letno poročilo o poslovanju sodišča)

(1) Letno poročilo o poslovanju sodišča vsebuje podatke in kazalnike o poslovanju sodišča za preteklo leto s pojasnili. Podatki in kazalniki o poslovanju sodišča obsegajo podatke o organizaciji sodišča, kadrovski zasedenosti sodišča, doseganju časovnih standardov iz 80. člena tega zakona in uresnitvi letnega programa dela sodišča za preteklo leto s pojasnili.

(2) Osnutek letnega poročila o poslovanju sodišča se obravnava na letni konferenci sodnikov tega sodišča. Predsednik sprejme letno poročilo o poslovanju sodišča do 1. marca tekočega leta za preteklo leto ter ga pošlje neposredno višjemu sodišču, vrhovnemu sodišču, sodnemu svetu in ministrstvu in ga objavi na spletnem mestu sodišča.

(3) Vsebino in obliko letnega poročila o poslovanju sodišča po predhodnem mnenju ministra določi predsednik vrhovnega sodišča in akt objavi na spletnem mestu sodstva.

79. člen

(letno poročilo o poslovanju sodstva)

(1) Vrhovno sodišče pripravi letno poročilo o poslovanju sodstva, v katerem oceni izvajanje sodne oblasti.

(2) Letno poročilo o poslovanju sodstva vsebuje podatke in kazalnike o poslovanju sodišč, ki jih vsebujejo letna poročila o poslovanju sodišč, za vsako sodišče posebej, za vsa sodišča iste vrste in stopnje skupaj, za specializirana sodišča, za vrhovno sodišče in za celotno sodstvo.

(3) Vrhovno sodišče pošlje letno poročilo o poslovanju sodstva državnemu zboru, sodnemu svetu in ministrstvu do 15. maja tekočega leta za preteklo leto in ga objavi na spletnem mestu sodstva.

80. člen

(časovni standardi)

(1) S časovnimi standardi se na podlagi podatkov in kazalnikov o poslovanju sodišč določi pričakovani čas opravljanja posameznih faz postopka in reševanja zadev na posameznih vrstah in stopnjah sodišč za prihodnje leto.

(2) Časovne standarde po predhodnem mnenju ministra določi predsednik vrhovnega sodišča najpozneje do konca tekočega leta in akt objavi na spletnem mestu sodstva.

81. člen

(smernice za kakovost dela sodišč)

Smernice za kakovost dela sodišč na področju sodne uprave, ki vsebujejo tudi enotna navodila za učinkovito izvajanje zadev sodne uprave za vsa sodišča, ter smernice za kakovost dela sodišč na področjih poslovnega procesa in dostopa do sodišča, sprejme predsednik vrhovnega sodišča po predhodnem mnenju sodnega sveta in akt objavi na spletnem mestu sodstva.

82. člen

(povečanje števila nerešenih zadev)

(1) Vrhovno sodišče lahko sodišču, ki negativno odstopa glede na kazalnike o poslovanju sodišča ali izkazuje negativne trende pri kazalnikih o poslovanju sodišča v

letnih poročilih o poslovanju sodišč za preteklo leto, naloži pripravo programa reševanja nerešenih zadev (v nadaljnjem besedilu: program reševanja).

(2) Predsednik vrhovnega sodišča lahko pripravi in predlaga ministru program oziroma projekt državnega pomena za odpravo povečanega števila nerešenih zadev, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada), če se na sodiščih kljub izvedenim ukrepom, ki so določeni v programu reševanja, poslovni rezultati ne izboljšajo glede na načrtovano v programu reševanja. Za izvedbo programa oziroma projekta se v proračunu Republike Slovenije zagotovijo potrebna sredstva. Sodnikom, ki sodelujejo pri programu oziroma projektu iz prejšnjega stavka, pripada dodatek za delo preko polnega delovnega časa za opravljanje dela na projektu v skladu z zakonom, ki ureja skupne temelje sistema plač v javnem sektorju.

83. člen

(politika zaznavanja in obvladovanja korupcijskih tveganj ter izpostavljenosti sodišč)

(1) Politiko zaznavanja in obvladovanja korupcijskih tveganj in izpostavljenosti sodišč s soglasjem sodnega sveta določi predsednik vrhovnega sodišča in akt objavi na spletnem mestu sodstva.

(2) Predsednik vrhovnega sodišča spremlja morebitna korupcijska tveganja in izpostavljenost sodišč v praksi ter temu ustrezno prilagaja politiko zaznavanja in obvladovanja korupcijskih tveganj in izpostavljenosti sodišč. Spremembe in dopolnitve politike zaznavanja in obvladovanja korupcijskih tveganj in izpostavljenosti sodišč lahko predlaga tudi sodni svet.

6. oddelek

NADZORNE PRISTOJNOSTI

84. člen

(nadzor sodne uprave)

(1) Opravljanje zadev sodne uprave na sodiščih prve stopnje nadzoruje predsednik sodišča višje stopnje, na sodiščih vseh stopenj pa predsednik vrhovnega sodišča.

(2) Pri izvajanju nadzora sodne uprave lahko predsednik sodišča višje stopnje zahteva pisna pojasnila in poročila o opravljanju posameznih nalog ter pregleduje sodne spise, pri čemer ne sme posegati v neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške funkcije. O pregledu spisa predsednik sodišča višje stopnje sestavi uradni zaznamek in ga vloži v spis.

(3) Na vsaka tri leta se izvede obdobjni nadzor nad opravljanjem zadev sodne uprave, ki ga za posamezna sodišča prve stopnje opravi predsednik sodišča višje stopnje, za posamezno sodišče s položajem višjega sodišča pa predsednik vrhovnega sodišča, in o nadzoru pripravi poročilo. Poročilo se pošlje predsedniku vrhovnega sodišča, razen kadar nadzor opravlja predsednik vrhovnega sodišča, ta pa z njim seznani predsednika nadzorovanega sodišča in ministra.

(4) Postopek in način izvajanja obdobjnega in občasnega nadzora sodne uprave podrobneje določi predsednik vrhovnega sodišča in akt objavi na spletnem mestu sodstva.

85. člen

(nadzor nad delom sodišč glede spoštovanja pravice stranke do sojenja brez nepotrebnega odlašanja in načela zakonitega sodnika)

(1) Če predsednik sodišča v okviru rednega spremljanja poslovanja sodišča oceni, da je bila ali bi lahko bila kršena pravica stranke do sojenja brez nepotrebnega odlašanja ali da niso bila ali lahko ne bi bila spoštovana pravila o vrstnem redu reševanja zadev, o zakonskih rokih za razpis narokov ali izdelavo sodnih odločb ali druga pravila procesnega vodstva sprejme enega ali več naslednjih ukrepov:

1. zahteva od sodnika, ki mu je zadeva dodeljena v reševanje, da brez odlašanja izdela poročilo;
2. zahteva vpogled v spis z navedbo razlogov za vpogled;
3. odredi prednostno reševanje zadeve;
4. določi rok za opravo ustreznih procesnih dejanj;
5. izvaja druge ukrepe po tem zakonu in zakonu, ki ureja pravico do sojenja brez nepotrebnega odlašanja.

(2) Če predsednik sodišča višje stopnje v okviru rednega spremljanja poslovanja sodišč nižje stopnje oceni, da je bila ali bi lahko bila kršena pravica stranke do sojenja brez nepotrebnega odlašanja ali da niso bila ali lahko ne bi bila spoštovana pravila o vrstnem redu reševanja zadev, o zakonskih rokih za razpis narokov ali izdelavo sodnih odločb ali druga pravila procesnega vodstva sprejme enega ali več naslednjih ukrepov:

1. od predsednika sodišča nižje stopnje zahteva poročilo o poteku reševanja zadeve in izvajanju ukrepov iz prejšnjega odstavka;
2. odredi pregled poslovanja iz 86. člena tega zakona in pripravo poročila v konkretni zadevi;
3. odredi predsedniku sodišča nižje stopnje izvedbo enega ali več ukrepov iz prejšnjega odstavka, lahko pa jih izvede tudi sam.

86. člen

(pregled poslovanja v konkretni zadevi)

(1) Predsednik sodišča višje stopnje lahko v konkretni zadevi odredi pregled poslovanja ne glede na to, ali je bilo o zadevi že pravnomočno odločeno.

(2) Predsednik sodišča višje stopnje odredi pregled poslovanja iz prejšnjega odstavka, če prejme obrazloženo zahtevo predsednika vrhovnega sodišča, sodnega sveta, disciplinskega tožilca, disciplinskega sodišča ali ministra.

(3) Na zahtevo predsednika sodišča višje stopnje o utemeljenosti zahteve predsednika vrhovnega sodišča, disciplinskega tožilca, disciplinskega sodišča ali ministra za pregled poslovanja odloči sodni svet. Odločitev sodnega sveta je dokončna.

(4) Predsednik sodišča višje stopnje z odredbo določi sodnika, ki opravi pregled poslovanja iz prvega odstavka tega člena in ki ne sme opravljati funkcije na sodišču, na katerem se vodi zadeva, v kateri se pregled poslovanja iz prvega odstavka tega člena odredi.

(5) Predsednik sodišča višje stopnje pošlje poročilo o pregledu poslovanja iz prvega odstavka tega člena sodniku, ki je obravnaval zadeve in s katerim je nadzor

neposredno povezan, ki ima možnost, da se o navedbah in ugotovitvah v poročilu o pregledu poslovanja iz prvega odstavka tega člena pisno izjavi v osmih dneh od prejema poročila. Poročilo se skupaj z morebitno pisno izjavo sodnika pošlje predsedniku sodišča, kjer je bil opravljen pregled poslovanja iz prvega odstavka tega člena. Če je bil pregled poslovanja iz prvega odstavka tega člena opravljen na zahtevo iz drugega odstavka tega člena, se poročilo skupaj z morebitno pisno izjavo sodnika pošlje tudi vložniku zahteve iz drugega odstavka tega člena.

(6) Predsednik vrhovnega sodišča, sodni svet, disciplinski tožilec ali disciplinsko sodišče, minister, predsednik sodišča višje stopnje in predsednik sodišča, kjer je bil opravljen pregled poslovanja iz prvega odstavka tega člena, lahko podatke oziroma ocene iz poročila uporabijo za izvedbo ali predlaganje uvedbe ukrepov ali postopkov po določbah tega zakona, zakona, ki ureja sodnike, in zakona, ki ureja varstvo pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja, zlasti glede ocene sodnikov, postopka ugotavljanja disciplinske odgovornosti sodnika, za izvedbo ali predlaganje uvedbe ukrepov ali postopkov na podlagi drugih zakonskih pristojnosti ali obveznosti ministrstva.

7. oddelek PRIZNANJA

87. člen (dan pravosodja)

(1) Dan pravosodja je 4. november.

(2) Predsednik vrhovnega sodišča praviloma na dan pravosodja sodnikom in sodnemu osebju podeljuje priznanja za posebne delovne uspehe, za uspešno končane zahtevne projekte z njihovega delovnega področja in za nadpovprečno prizadevno opravljanje nalog ali izvajanje pooblastil.

(3) Za potrebe izvajanja nalog iz prejšnjega odstavka vrhovno sodišče obdeluje naslednje osebne podatke: osebno ime, strokovni naslov, znanstveni naslov, datum in kraj rojstva, naslov prebivališča, funkcijo, naziv ali delovno mesto, razlog podelitve in vrsto priznanja.

(4) Za namen preglednega delovanja sodne oblasti so podatki o osebnem imenu, strokovnem ali znanstvenem naslovu, funkciji, nazivu ali delovnem mestu, razlogu podelitve in vrsti priznanja javni. Javno objavljeni podatki se lahko izbrišejo ob naslednji podelitvi priznanj. Podatki se hranijo pet let, nato se arhivirajo v skladu z zakonom, ki ureja varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhive.

(5) Vrste priznanj, podrobnejše pogoje in postopek podeljevanja priznanj ter oblike priznanj določi predsednik vrhovnega sodišča in akt objavi na spletnem mestu sodstva.

V. poglavje SODNIKI POROTNIKI

88. člen (sodniki porotniki)

(1) Državljanke in državljani sodelujejo pri izvajanju sodne oblasti kot sodnice porotnice in sodniki porotniki (v nadaljnjem besedilu: sodnik porotnik) pri sodiščih, ki imajo položaj okrožnega sodišča, in so pod pogoji, ki jih določa zakon, v svojih pravicah in dolžnostih izenačeni s sodniki.

(2) Udeležba pri izvajanju sodne oblasti je častna.

(3) Predsednik vrhovnega sodišča določi število sodnikov porotnikov pri posameznem sodišču, ki ima položaj okrožnega sodišča, na predlog predsednika sodišča.

89. člen (mandat)

Mandat sodnikov porotnikov traja pet let. Po poteku mandata so sodniki porotniki lahko znova imenovani.

90. člen (pogoji za imenovanje)

(1) Za sodnika porotnika je lahko imenovan, kdor izpolnjuje naslednje pogoje:

1. je državljan Republike Slovenije;
2. ima znanje slovenskega jezika;
3. je poslovno sposoben in ima zdravstveno sposobnost za opravljanje funkcije sodnika porotnika;
4. je dopolnil 30 let starosti;
5. ni bil pravnomočno obsojen zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti;
6. zoper njega ni bila vložena pravnomočna obtožnica ali na podlagi obtožnega predloga razpisana glavna obravnava zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in
7. ni član organov politične stranke.

(2) Za sodnika porotnika ne more biti imenovan tisti, za katerega na podlagi njegovega dosedanjega dela, ravnanja in vedenja ni mogoče pričakovati, da bo pri sojenju spoštoval pravni red in odločal po svoji vesti.

91. člen (imenovanje)

(1) Predsednik višjega sodišča imenuje in razrešuje sodnike porotnike pri okrožnih sodiščih z območja višjega sodišča.

(2) Pred ponovnim imenovanjem kandidata za sodnika porotnika predsednik višjega sodišča pridobi mnenje predsednika okrožnega sodišča o njegovem dosedanjem opravljanju dolžnosti sodnika porotnika.

92. člen (predlaganje kandidatov)

(1) Kandidate za sodnike porotnike okrožnih sodišč lahko predlagajo predstavniški organi občin z območja sodišča, pri katerem bodo imenovani kot sodniki porotniki, lahko pa tudi nevladne organizacije, ki so registrirane in delujejo na tem območju. Nevladne organizacije predlagajo kandidate za sodnike porotnike predstavniškemu organu tiste občine, na območju katere so registrirane in delujejo. Predstavniški organ občine pošlje združen seznam kandidatov predsedniku višjega sodišča.

(2) Med predlaganimi kandidati imenuje predsednik višjega sodišča sodnike porotnike posameznega sodišča v sorazmerju s številom prebivalcev posamezne občine, ki je predlagala kandidate.

(3) Na okrožnih sodiščih, ki so krajevno pristojna za območja občin, v katerih živita avtohtoni italijanska in madžarska narodna skupnost, imenuje predsednik višjega sodišča potrebno število sodnikov porotnikov, ki imajo znanje italijanskega oziroma madžarskega jezika.

93. člen (postopek imenovanja)

(1) Sodniki porotniki morajo biti imenovani pred iztekom časa, za katerega so bili imenovani sodniki porotniki tekočega mandata.

(2) Predsedniki okrožnih sodišč najpozneje pet mesecev pred potekom mandata sodnikom porotnikom tekočega mandata objavijo poziv na spletnem mestu sodstva, pozovejo predstavniške organe občin, da predlagajo kandidate za imenovanje, in določijo rok, do katerega je treba vložiti predloge, predstavniški organi občin pa o pozivu obvestijo tiste nevladne organizacije, ki so registrirane in delujejo na območju njihove občine.

(3) Predlagatelji iz prejšnjega odstavka k svojim predlogom priložijo dokazila o izpolnjevanju pogojev za imenovanje sodnikov porotnikov.

(4) Predsedniki okrožnih sodišč pošljejo pravočasne in popolne predloge predsednikom višjih sodišč. Če je za sodnika porotnika predlagana oseba, ki je to dolžnost opravljala že doslej, se priložijo tudi mnenja iz drugega odstavka 91. člena tega zakona.

(5) Če do izteka roka iz drugega odstavka tega člena ni vloženo najmanj tolikšno število predlogov, kot je število mest sodnikov porotnikov, ki jim poteče mandat, predsednik višjega sodišča presodi, ali bo potreben dodaten poziv predlagateljem za vložitev predlogov ali pa bo imenoval sodnike porotnike tudi med sodniki porotniki, ki so to dolžnost opravljali že do zdaj in soglašajo s ponovnim imenovanjem.

(6) V primeru iz prejšnjega odstavka predsedniku višjega sodišča ni treba upoštevati zahteve po sorazmerju med številom sodnikov porotnikov in številom prebivalcev občin iz drugega odstavka prejšnjega člena.

(7) Če imenovanje sodnikov porotnikov ni opravljeno do poteka mandata sodnikom porotnikom tekočega mandata, ostanejo sodniki porotniki tekočega mandata na dolžnosti do imenovanja sodnikov porotnikov novega mandata.

94. člen
(prisega in usposabljanje)

(1) Pred nastopom dolžnosti sodnik porotnik izreče naslednjo prisego: »Prisegam, da bom pri sojenju spoštoval/spoštovala pravni red in da bom odločal/odločala po svoji vesti.«.

(2) Če je izvedba prisega iz prejšnjega odstavka zaradi okoliščin izrednega dogodka iz prvega odstavka 106. člena tega zakona otežena ali onemogočena, lahko predsednik višjega sodišča odloči, da sodnik porotnik pred nastopom dolžnosti poda prisego pisno. Šteje se, da v tem primeru ta oseba nastopi dolžnost sodnika porotnika s trenutkom, ko sodišče prejme njeno podpisano prisego v besedilu iz prejšnjega odstavka, kar ugotovi predsednik višjega sodišča, ki ga je imenoval.

(3) Sodniki porotniki se lahko strokovno usposobijo na izobraževanjih, ki jih v ta namen organizira CIP.

(4) Minister določi vsebino in trajanje programa strokovnega usposabljanja iz prejšnjega odstavka.

95. člen
(razrešitev in prenehanje mandata)

(1) Sodnik porotnik se razreši, če dolžnost sodnika porotnika opravlja nevestno ali neredno.

(2) Sodnik porotnik odgovarja za škodo, ki jo neposredno povzroči z nevestnim ali nerednim opravljanjem dolžnosti.

(3) Sodniku porotniku preneha mandat:

1. če se odpove mandatu sodnika porotnika,
2. če mu preneha državljanstvo Republike Slovenije,
3. če je postavljen pod skrbništvo ali ne izpolnjuje več pogoja splošne zdravstvene zmožnosti,
4. če je obsojen za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti;
5. ko dopolni 70 let starosti,
6. če postane član organov politične stranke in
7. če ne priseže najpozneje v 60 dneh od dneva imenovanja za sodnika porotnika, razen če ne priseže iz razlogov, na katere sam ne more vplivati.

(4) Šteje se, da je razlog iz prejšnjega odstavka podan:

1. iz 1. točke 60. dan po prispetju pisne odpovedi na višje sodišče;
2. iz 2., 3. in 4. točke z dnem pravnomočnosti odločbe pristojnega organa;
3. iz 5. točke z iztekom koledarskega leta, v katerem je sodnik porotnik dopolnil 70 let;
4. iz 6. točke z dnem, ko postane član organov politične stranke;
5. iz 7. točke, ko preteče 60 dni od imenovanja sodnika porotnika.

(5) V primerih iz prvega odstavka tega člena predsednik višjega sodišča izda na obrazložen predlog predsednika okrožnega sodišča odločbo o razrešitvi, pri čemer ima sodnik porotnik pravico do izjave. V primerih iz tretjega odstavka tega člena

predsednik višjega sodišča izda na obrazložen predlog predsednika okrožnega sodišča odločbo o prenehanju mandata sodnika porotnika.

96. člen (podaljšanje mandata)

V zadevah, v katerih bi se zastaralni rok iztekel v dveh letih od izteka koledarskega leta, v katerem bi sodnik porotnik, ki sodeluje pri sojenju v teh zadevah, dopolnil 70 let, ali v zadevah, v katerih je v trenutku prenehanja mandata sodnika porotnika iz 5. točke tretjega odstavka prejšnjega člena odrejen pripor, sodnik porotnik nadaljuje z opravljanjem dolžnosti do končanja zadeve.

97. člen (nagrada in povračilo stroškov)

Minister določi nagrado in povračilo stroškov, ki pripadajo sodnikom porotnikom za sodelovanje pri sojenju.

VI. poglavje SODNO OSEBJE

98. člen (sodno osebje)

(1) Sodno osebje opravlja delo na uradniških in strokovno-tehničnih delovnih mestih v skladu z zakonom, ki ureja javne uslužbence, in zakonom, ki ureja skupne temelje sistema plač v javnem sektorju.

(2) V okviru izobraževalnih programov CIP sodno osebje v enem letu po sklenitvi pogodbe o zaposlitvi opravi obvezno usposabljanje iz poznavanja določil sodnega reda in pravilnika, ki ureja vpisnike, imenike in pomožne knjige. Ta obveznost ne velja za sodno osebje, ki je opravilo pravniški državni izpit. O opravljenem usposabljanju sodno osebje obvesti direktorja sodišča.

(3) Če se sodno osebje iz prejšnjega odstavka ne udeleži usposabljanja, se šteje, da ne izpolnjuje pogojev za delovno mesto, ki ga zaseda. Rok iz prejšnjega odstavka se iz upravičenih razlogov lahko podaljša največ za eno leto, o čemer odloči predsednik sodišča.

(4) Minister določi vsebino in trajanje programa usposabljanja iz poznavanja sodnega reda in pravilnika, ki ureja vpisnike, imenike in pomožne knjige.

99. člen (sodelovanje sodnega osebja pri opravljanju nujnih procesnih dejanj)

(1) Sodnemu osebju, ki sodeluje pri opravljanju nujnih procesnih dejanj izven delovnega časa, se lahko odredita opravljanje dela v manj ugodnem delovnem času in pripravljenost za delo.

(2) Delo v manj ugodnem delovnem času je:

1. izmensko delo;
2. delo v neenakomerno razporejenem delovnem času;
3. delo prek polnega delovnega časa;
4. delo ponoči, v nedeljo in na dan, ki je z zakonom določen kot dela prost dan ali praznik.

(3) Pripravljenost za delo je poseben delovni pogoj, ki pomeni dosegljivost po telefonu ali drugih komunikacijskih sredstvih za potrebe sodelovanja pri opravljanju nujnih procesnih dejanj. Pripravljenost za delo se ne šteje v delovni čas.

(4) Čas, ko sodno osebje sodeluje pri opravljanju nujnih procesnih dejanj, se šteje v delovni čas.

(5) Sodni red določi najdaljši sprejemljivi čas prihoda na delovno mesto ali kraj, kjer se opravlja nujno procesno dejanje.

(6) Za opravljeno delo v manj ugodnem delovnem času in za čas pripravljenosti za delo sodnemu osebju pripadajo dodatki v skladu z zakonom, ki ureja skupne temelje sistema plač v javnem sektorju.

100. člen (sodniški pomočniki)

(1) Sodišča imajo sodniške pomočnike, ki opravljajo svoje delo na uradniških delovnih mestih.

(2) Sodniški pomočniki opravljajo manj zahtevna dela in pravna opravila v skladu s procesnimi predpisi.

(3) S sodnim redom se lahko določi, da sodniški pomočniki poleg nalog iz prejšnjega odstavka vodijo notranje organizacijske enote na sodiščih.

(4) Zoper odločitev sodniškega pomočnika je dovoljeno pravno sredstvo, o katerem odloči sodnik istega sodišča, razen če procesni predpisi določajo drugače.

101. člen (strokovni sodelavci)

(1) Sodišča imajo strokovne sodelavce, ki opravljajo svoje delo na uradniških delovnih mestih.

(2) Strokovni sodelavci v posameznih zadevah izven glavne obravnave zaslišujejo stranke, priče in izvedence, opravljajo zahtevnejše priprave za glavno obravnavo, poročajo na sejah senatov, izdelujejo osnutke sodnih odločb, pod vodstvom sodnika vodijo glavne obravnave ter opravljajo drugo delo v skladu s procesnimi predpisi po odredbi sodnika.

(3) Zoper odločitev strokovnega sodelavca je dovoljeno pravno sredstvo, o katerem odloči sodnik istega sodišča, razen če procesni predpisi določajo drugače.

102. člen
(sodniški pripravniki)

Pripravniki, ki se v skladu z zakonom, ki ureja pravniški državni izpit, na sodišču usposabljaajo za opravljanje pravniškega državnega izpita (sodniški pripravniki), lahko spremljajo naroke, glavne obravnave in seje senatov, izdelujejo osnutke sodnih odločb in drugih sodnih pisanj, sprejemajo na zapisnik vloge strank in pišejo zapisnike.

103. člen
(omejitev pravice do stavke)

(1) Pravica do stavke sodnega osebja je omejena.

(2) V času stavke sodno osebje opravlja delo na razpisanih narokih, glavnih obravnavah oziroma javnih sejah ter skrbi za izdajo in odpravo odločb v zakonitem roku. V zadevah, ki so po zakonu določene kot nujne ali so nujne po naravi stvari, sodno osebje posluje tudi v času stavke.

104. člen
(število mest in sistemizacija sodnega osebja)

(1) Predsednik vrhovnega sodišča določi število in vrste delovnih mest sodnega osebja za posamezno sodišče.

(2) Predsednik vrhovnega sodišča daje soglasje k aktu o sistemizaciji posameznega sodišča, razen če gre za manjše spremembe sistemizacije, ki ne pomenijo finančnih posledic za sodišče.

(3) Pri določanju načina izračuna potrebnega števila in vrst delovnih mest iz prvega odstavka tega člena, ki ga podrobneje določi predsednik vrhovnega sodišča po predhodnem mnenju ministra, se upošteva zlasti povprečno obremenitev in pričakovano storilnost za posamezno vrsto delovnih mest. Način izračuna iz prejšnjega stavka se objavi na spletnem mestu sodstva.

VII. poglavje
POSLOVANJE SODIŠČ

105. člen
(poletno poslovanje sodišč)

(1) Sodišča v času od 15. julija do 15. avgusta poslujejo v omejenem obsegu (poletno poslovanje).

(2) V času poletnega poslovanja sodišča razpisujejo naroke in odločajo v nujnih zadevah. V teh zadevah procesni roki tečejo.

(3) Nujne zadeve iz prejšnjega odstavka so:

1. preiskave in sojenje v kazenskih zadevah, v katerih je obdolžencu odvzeta ali omejena prostost;
2. postopki v zvezi z izvrševanjem kazni zapora, v katerih odloča sodišče;

3. upravni spori v zvezi z izvrševanjem kazni zapora, ki urejajo odločanje o pravicah obsojenk, ki so noseče ali so rodile med prestajanjem kazni zapora, odločanje o ugodnostih obsojencev ali odločanje o prekinitvi prestajanja kazni zapora;
4. kazenski postopki proti mladoletnikom in upravni spori v zvezi z izvrševanjem kazenskih sankcij za mladoletnike;
5. nepravdne zadeve o pridržanju oseb v psihiatričnih zdravstvenih organizacijah;
6. nepravdne zadeve po zakonu, ki ureja preprečevanje nasilja v družini;
7. izvršilne zadeve v zvezi s postopki za varstvo koristi otrok;
8. postopki v zadevah zavarovanja;
9. spori za objavo popravka objavljene informacije;
10. popis zapustnikovega premoženja;
11. postopki zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja;
12. druge zadeve, za katere tako določa zakon.

(4) V času poletnega poslovanja lahko sodišča odločajo tudi v zadevah, ki niso nujne (nenujne zadeve). V teh zadevah procesni roki in roki za izdelavo končnih sodnih odločb ne tečejo, sodišče pa lahko razpiše narok le, če s tem soglašajo vse stranke. Če je sodno pisanje v nenujni zadevi vročeno v času poletnega poslovanja, začne procesni rok teči prvi naslednji dan, ko se izteče poletno poslovanje, na kar sodišče opozori stranko na sodnem pisanju, ovojnici ali drugi listini, ki se priloži k sodnemu pisanju.

106. člen

(poslovanje sodišč ob izrednem dogodku)

(1) V primeru vojnega ali izrednega stanja, naravne ali druge nesreče, kot jih določa zakon, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ali drugega izrednega dogodka (v nadaljnjem besedilu: izredni dogodek), ki v večjem obsegu omejujejo redno izvajanje sodne oblasti, predsednik vrhovnega sodišča z odredbo, ki se objavi v uradnem listu, določi način poslovanja posameznih ali vseh sodišč glede na okoliščine izrednega dogodka. Pred objavo odredbe v uradnem listu predsednik vrhovnega sodišča z njeno vsebino seznani ministra.

(2) Z odredbo iz prejšnjega odstavka se glede na okoliščine izrednega dogodka določijo:

1. eno, več ali vsa sodišča, ki poslujejo v skladu z odredbo;
2. posebni ukrepi, s katerimi se določi način poslovanja enega ali več sodišč na način, da se v čim večjem obsegu zagotovi redno izvajanje sodne oblasti in
3. čas veljavnosti odredbe.

(3) Če se z odredbo iz prvega odstavka tega člena določi omejen obseg poslovanja v skladu s prejšnjim členom, se lahko glede na okoliščine izrednega dogodka določi tudi:

1. da se vse ali nekatere zadeve iz 8. do 12. točke tretjega odstavka prejšnjega člena ne štejejo za nujne ali da se zanje določi drugačen obseg poslovanja in
2. da sodišča v vseh ali nekaterih nenujnih zadevah poslujejo v neomejenem obsegu.

(4) Če posamezno sodišče zaradi izrednega dogodka ne more poslovati, predsednik vrhovnega sodišča z odredbo iz prvega odstavka tega člena določi drugo stvarno oziroma krajevno pristojno sodišče, ki bo za čas trajanja izrednega dogodka pristojno za zadeve tega sodišča.

(5) Predsednik vrhovnega sodišča glede na okoliščine izrednega dogodka mesečno preverja upravičenost ukrepov, določenih v odredbi iz prvega odstavka tega člena.

(6) Če je zaradi izrednega dogodka onemogočeno poslovanje vseh sodišč in oteženo uveljavljanje pravic strank, roki za uveljavljanje pravic strank v sodnih postopkih, ki so določeni z zakonom, ne tečejo, kar določi vlada na predlog predsednika vrhovnega sodišča z odlokom, ki se objavi v uradnem listu.

(7) Trajanje ukrepov se sme določiti za toliko časa, kolikor traja izredni dogodek, vendar najdlje za tri mesece. Če izredni dogodek traja dlje kot tri mesece, se veljavnost ukrepov z odredbo iz prvega odstavka tega člena lahko podaljša, vendar vsakič najdlje za tri mesece.

107. člen (organiziranje varovanja na sodišču)

(1) Za zagotovitev nemotenega izvajanja sodne oblasti, varnosti sodnikov, sodnega osebja, strank in drugih udeležencev v postopkih pred sodišči in vzdrževanja reda na sodišču predsednik vrhovnega sodišča na predlog generalnega sekretarja, predsednik sodišča pa na predlog direktorja sodišča, če ga sodišče ima, odloča o organiziranju varovanja ljudi in premoženja tako na varovanem območju sodišča kot tudi pri zunanjem poslovanju sodišč z varnostnim osebjem in sistemi tehničnega varovanja v skladu z zakonom, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, zakonom, ki ureja zasebno varovanje, in sodnim redom.

(2) Naloge varovanja iz prejšnjega odstavka opravljajo pravosodni policisti in izvajalci zasebnega varovanja.

(3) Sodni red določi podrobnejšo ureditev izvajanja varovanja.

(4) Minister določi varnostne standarde poslovanja sodišč, s katerimi se opredelijo načini, vrste in obseg varovanja ljudi in premoženja.

108. člen (posebni varnostni ukrepi)

(1) Generalni sekretar in direktor sodišča za nemoteno izvajanje sodne oblasti in zagotovitev varnosti sodnikov, sodnega osebja, strank v postopkih, drugih oseb na sodišču ter premoženja in dokumentacije na podlagi ocene stopnje tveganja zagotavljata izvajanje enega ali več naslednjih posebnih varnostnih ukrepov:

1. snemanje in shranjevanje komunikacij;
2. namestitev radijske opreme, ki onemogoča delovanje radiokomunikacijskih storitev;
3. namestitev naprav za zaznavanje nevarnih in prepovedanih predmetov ter snovi in vzpostavitev dodatnih pristopnih kontrol;
4. namestitev videonadzora.

(2) Glede na dejstva in okoliščine iz ocene stopnje tveganja se ob predhodni presoji sorazmernosti ukrepi iz prejšnjega odstavka izvajajo omejeno na posamezno zadevo, za posamezen del ali celotno varovano območje sodišča oziroma pri zunanjem poslovanju v posamezni zadevi ter omejen čas, ki je v skladu z oceno stopnje tveganja

nujno potreben za zagotovitev varnosti ljudi, premoženja, objektov in predmetov, vključno z dokumentarnim gradivom.

(3) Ukrep snemanja in shranjevanja komunikacij iz 1. točke prvega odstavka tega člena se sme nanašati le na dohodne komunikacije (telefonski klici, elektronska pošta, telefaks, elektronski predali, glasovna pošta, storitev SMS, MMS in podobno), ki jih osebe, ki želijo komunicirati s sodiščem, pošljejo na službena sredstva elektronskih komunikacij sodišča, pri čemer je treba zagotoviti, da so te osebe predhodno obveščene o snemanju, njegovem namenu in trajanju hranjenja posnetka, v drugih podobnih primerih pa, da so o shranjevanju vsebine komunikacije, njegovem namenu in trajanju shranjevanja obveščene na drug primeren način (objave na spletnem mestu sodišča, opozorila v sistemu elektronske pošte in podobno).

(4) Pri uvedbi in izvajanju ukrepa videonadzora iz 4. točke prvega odstavka tega člena se uporablja zakon, ki ureja varstvo osebnih podatkov, pri čemer za uvedbo videonadzora vhoda v sodišče ni potrebno soglasje lastnika poslovne stavbe. Posnetki videonadzora se lahko hranijo največ 60 dni, nato se morajo uničiti. Posnetki se ne uničijo v tistem obsegu, v katerem je bila ugotovljena kršitev predpisov, oziroma če je potrebno sporočanje podatkov policiji, državnemu tožilstvu, sodišču ali drugemu pristojnemu organu v skladu z zakonom.

(5) Predsednik sodišča o uvedbi posebnih varnostnih ukrepov obvesti sodnike in sodno osebje, na katere se varnostni ukrepi nanašajo. Obvestilo o uvedbi posebnih varnostnih ukrepov za stranke, udeležence v postopkih in obiskovalce se objavi ob vstopu na sodišče. Z obvestilom, ki vsebuje navedbo dodatnih varnostnih ukrepov, morajo biti stranke, udeleženci v postopkih in obiskovalci seznanjeni praviloma pred začetkom njihovega izvajanja ali glede na okoliščine konkretne zadeve najpozneje, ko se ukrepi začnejo izvajati.

109. člen

(obdelava osebnih podatkov v vpisnikih, imenikih, pomožnih knjigah, registrih, evidencah in javnih knjigah)

(1) Sodišča obdelujejo in naprej posredujejo osebne in druge podatke v vpisnikih, imenikih, pomožnih knjigah, registrih in javnih knjigah v skladu s tem zakonom, procesnimi predpisi, zakoni, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, zakonom, ki ureja ravnanje s tajnimi podatki, in drugimi zakoni, ki urejajo pristojnost sodišč. Dostop do vsebine podatkov, vključno z arhiviranimi podatki, imajo za potrebe izvajanja sodnih postopkov, obveščanja javnosti, izvajanja lastnih statističnih ali drugih raziskav ter odločanja o dostopu do informacij javnega značaja odgovorne osebe sodišča, ki delajo na navedenih področjih, druge osebe pa v skladu s tem členom in z zakoni, ki urejajo varstvo osebnih podatkov. Podatki iz vpisnikov, imenikov in pomožnih knjig se zaradi pravne varnosti oseb hranijo trajno, podatki iz registrov, evidenc in javnih knjig iz pristojnosti sodišča pa v skladu z roki iz zakonov, ki urejajo registre, evidence in javne knjige.

(2) Sodišče hrani vpisnike, imenike in pomožne knjige v skladu z zakonom, ki ureja varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhive, in zakoni, ki urejajo varstvo osebnih podatkov. Registri, evidence in javne knjige iz pristojnosti sodišč se hranijo v skladu z zakoni, ki urejajo registre, evidence in javne knjige.

(3) Posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, lahko zahteva seznanitev z vsebino lastnih osebnih podatkov v vpisnikih, imenikih in pomožnih

knjigah v skladu s procesnimi predpisi ali v skladu z zakoni, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, če ti izrecno urejajo uresničevanje pravic v sodnih postopkih. Pravica do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki v vpisnikih, imenikih in pomožnih knjigah ne vključuje informacije o konkretnih zaposlenih, ki so vpogledovale v osebne podatke posameznika (notranji uporabniki) ali jih drugače obdelovale. Predsednik sodišča lahko dovoli, da se z vsebino osebnih in drugih podatkov iz navedenih zbirk seznanijo tudi druge osebe, ki izkažejo, da imajo pravni interes za seznanitev s temi podatki v skladu s procesnimi predpisi ali zakoni, ki urejajo pristojnost sodišč.

(4) Predsednik sodišča dovoli obdelavo podatkov iz vpisnikov, imenikov, evidenc in spisov sodišča pravnim in fizičnim osebam, ki izkažejo, da podatke potrebujejo za znanstvenoraziskovalne, zgodovinskoraziskovalne in statistične namene. Pri odločitvi o zahtevi pravnih in fizičnih oseb predsednik sodišča upošteva dejanske možnosti za pridobitev podatkov in vpliv zahteve na izvajanje sodne oblasti ter pogoje, ki jih določa zakon, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Dovoljenje se lahko nanaša le na vpisnike, imenike, evidence in spise, ki so arhivirani. Organizacija ali posameznik lahko v podatke iz vpisnikov, imenikov, evidenc in spisov sodišča vpogleda ali jih prepíše brezplačno, kopira ali izpiše pa jih na svoje stroške. Vpogled, prepis, kopiranje ali izpis se opravi pod nadzorom javnega uslužbenca sodišča, ki je za to pisno pooblaščen.

(5) Če gre v zadevah iz prejšnjega odstavka za informatizirane zbirke podatkov, ki se nanašajo na več sodišč, izda dovoljenje iz prejšnjega odstavka predsednik vrhovnega sodišča po predhodnem soglasju predsednikov sodišč.

110. člen (pravna pomoč)

(1) V zadevah iz sodne pristojnosti si sodišča dajejo pravno pomoč, ki obsega opravljanje postopkovnih dejanj ter posredovanje osebnih in drugih podatkov, v skladu z zakonom.

(2) Drugim državnim organom, organom samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcem javnih pooblastil sodišča dajejo pravno pomoč s posredovanjem podatkov, spisov in listin na vpogled oziroma omogočajo njihovo kopiranje, izpis ali prepis, kadar tako določa zakon.

111. člen (obravnavo vprašanj strokovne narave)

Sodišče višje stopnje lahko od sodišča nižje stopnje na svojem območju zahteva podatke iz vpisnikov, imenikov, evidenc in sodnih spisov, če izkaže, da podatke potrebuje za obravnavo vprašanj strokovne narave, obravnavo osnutkov predpisov ali drugega gradiva, ki je bilo sodišču poslano v mnenje ali pripombe, oziroma obravnavo vsebin, ki so splošnega pomena za sodišče.

112. člen (obdelava osebnih podatkov iz sodnih spisov)

(1) Sodišča obdelujejo osebne in druge podatke v okviru in za namen sodnega odločanja v zadevah sodišča ter za opravljanje zadev sodne in pravosodne

uprave v skladu s tem zakonom, zakoni, ki urejajo pristojnost sodišč, procesnimi zakoni, zakonom, ki ureja ravnanje s tajnimi podatki, zakonom, ki ureja varstvo pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja, in zakoni, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

(2) Osební podatki, ki jih sodišča obdelujejo po zakonu, ki ureja varstvo osebnih podatkov, morajo biti potrebni, ustrezni in po obsegu primerni namenom, za katere se zbirajo in naprej obdelujejo.

(3) Sodnik ali senat, ki odloča v zadevi iz sodne pristojnosti, skrbi, da so osebni podatki v spisih in zbirkah osebnih podatkov iz pristojnosti sodišč čim bolj točni, popolni, posodobljeni in zanesljivi, ter jih popravi, dopolni, blokira ali izbriše, ko izve, da je to potrebno, v skladu s procesnimi zakoni glede zadeve sodišča, v kateri odloča.

(4) Posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki v sodnem postopku, uresničuje svojo zahtevo za popravek, dopolnitev, blokiranje ali izbris osebnih podatkov, pridobivanje drugih informacij in dostopa do osebnih podatkov s pravico do vpogleda v spis, ugovorov, rednih ali izrednih pravnih sredstev ali drugih oblik sodnega varstva v skladu s procesnimi predpisi v njegovi zadevi, ali v skladu z zakoni, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, če ti izrecno urejajo uresničevanje pravic v sodnih postopkih. O uveljavljanju pravic v zadevi sodišča v skladu s procesnimi predpisi odloča pristojni sodeči sodnik, predsednik sodečega senata, strokovni sodelavec ali sodniški pomočnik po odredbi pristojnega sodečega sodnika ali predsednika sodečega senata.

113. člen

(čezmejno posredovanje osebnih podatkov)

(1) Sodišča čezmejno in brezplačno posredujejo osebne podatke iz spisov, vpisnikov, imenikov, pomožnih knjig, registrov in javnih knjig iz pristojnosti sodišč pristojnim sodnim organom držav članic Evropske unije, tretjih držav in mednarodnih organizacij, če tako določa zakon, mednarodna pogodba ali neposredno uporaben pravni akt ali odločitev mednarodne organizacije, na katero je Republika Slovenija prenesla uresničevanje dela svojih suverenih pravic (v nadaljnjem besedilu: čezmejno posredovanje).

(2) Sodišča pri posredovanju podatkov, če je to glede na vsebino podatkov ali zaprosila organa iz prejšnjega odstavka potrebno, posebej navedejo stanje njihove točnosti, popolnosti, posodobljenosti in zanesljivosti ter zaprosijo za enako delovanje sodnih organov, ki jim zagotovijo potrebne osebne podatke s čezmejno izmenjavo. Pri obdelavi prejetih podatkov iz držav članic Evropske unije, tretjih držav ali mednarodnih organizacij so sodišča vezana na omejitve, ki jih je določil organ posredovanja podatkov.

(3) Pri čezmejnem posredovanju podatkov se osebni podatki posredujejo le sodnim organom ali drugim podobnim organom držav članic Evropske unije, tretjih držav ali mednarodnih organizacij, če so potrebni za delovanje oziroma odločanje teh organov in če njihova obdelava ni v neskladju z nameni iz tretjega odstavka 3. člena in prvega odstavka 4. člena tega zakona.

(4) Sodišče Republike Slovenije v konkretni zadevi določi omejitve obdelave osebnih podatkov, ki se posredujejo tujim sodnim organom držav članic Evropske unije ali tretjih držav, z namenom varstva interesa postopka, tajnosti postopkov, zasebnosti

oseb, varstva domneve nedolžnosti in pravice do poštenega sojenja. Sodišče Republike Slovenije lahko te omejitve označi tudi s priloženimi opombami, ki se nanašajo na opis stanja zadeve oziroma faze sodnega postopka ali na pomen uradnega zapisa po pravnem redu Republike Slovenije.

114. člen (pridobivanje podatkov)

(1) Sodnik po uradni dolžnosti pridobi za sodni postopek potrebne sodbe in sklepe sodišč ter odločitve državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil, ki jih navajajo oziroma katerih pridobitev predlagajo stranke sodnih postopkov in ki se nanašajo nanje oziroma na njihovo zadevo.

(2) Državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil predložijo zahtevane odločitve sodiščem oziroma državnim organom ali nosilcem javnih pooblastil, ki jih določi sodišče pri izvajanju svojih pristojnosti, v najkrajšem roku in brezplačno.

(3) Sodišče lahko pri izvajanju svojih pristojnosti zahteva podatke od pravnih in fizičnih oseb, za katere meni, da jih imajo, razen če zakon določa pridobitev podatkov le na podlagi sodne odločbe glede posega v zasebnost ali druge pravice. Za izvajanje teh pristojnosti lahko sodišče obdeluje tudi podatke, ki so mu jih prostovoljno dale druge pravne osebe, fizične osebe, druge države ali mednarodne organizacije, če drug zakon tega ne prepoveduje.

115. člen (posredovanje podatkov in dostop do zbirk podatkov)

(1) Upravljalci podatkov ali zbirk podatkov, ki jih sodišče potrebuje za ugotovitev ali presojo dejstev za odločanje v postopkih iz svoje pristojnosti ali za učinkovito upravljanje zadev sodne uprave, posredujejo sodiščem zahtevane podatke brezplačno in v skladu z odrejenim rokom.

(2) Če se podatki iz prejšnjega odstavka v javnem sektorju ali pri osebah javnega prava obdelujejo v informatizirani obliki in je zagotovljena tehnična izvedljivost neposrednega elektronskega dostopa do njih, imajo sodišča upravičenje do neposrednega in brezplačnega elektronskega dostopa, ki ga vključno z omogočanjem ustreznega prenosa podatkov zagotovi upravljavec evidenc, registrov, javnih knjig ali drugih zbirk.

(3) Za namene iz prvega odstavka tega člena lahko sodišče te podatke iz zbirk pregleduje, jih kopira, prepíše ali prenese ter naprej obdeluje in med seboj povezuje.

(4) Dostop do zbirk osebnih podatkov iz drugega odstavka tega člena se izvede z uporabo EMŠO ali davčne številke stranke ali z drugimi podatki, ki v povezavi z osebnim imenom stranke zagotavljajo enoznačno identifikacijo osebe, katere podatek se zahteva.

(5) Za potrebe učinkovitega izvajanja sodnih postopkov se zbirke osebnih podatkov sodišč povezujejo z drugimi zbirkami osebnih podatkov, če tako določa zakon.

(6) V primeru zahteve za posredovanje podatkov sodnik ali sodno osebje v zahtevi za posredovanje podatkov navede, katere podatke zahteva, namen njihove obdelave oziroma pravno podlago, EMŠO ali davčno številko ali osebno ime skupaj z drugimi podatki, ki zagotavljajo enoznačno identifikacijo stranke ali drugih oseb, katerih podatke sodišče zahteva, ter enoznačno številko zadeve sodišča, po potrebi pa tudi primeren rok, v katerem naj bi bili zahtevani podatki predloženi sodišču.

116. člen (pridobivanje in obdelava osebnih podatkov)

(1) Za izvajanje pristojnosti ali obveznosti po tem zakonu, zakonih, ki urejajo pristojnost sodišč in procesnih predpisih za učinkovito upravljanje zadev sodne uprave ter za vodenje vpisnikov, imenikov in pomožnih knjig lahko sodišče brezplačno pridobi in obdeluje te osebne podatke:

1. za fizično osebo: osebno ime, EMŠO, davčno številko, drugo uradno identifikacijsko številko, datum in kraj rojstva, poklic, zaposlitev in naslov, naslov za vročanje, vrsto prebivališča in elektronski naslov za vročanje;
2. če je fizična oseba tujec, če nima EMŠO, davčne številke, dodeljene v Republiki Sloveniji, ali druge uradne identifikacijske številke: osebno ime, datum in kraj rojstva, poklic, zaposlitev in naslov stalnega ali začasnega prebivališča, naslov za vročanje in elektronski naslov za vročanje;
3. za odgovorno osebo pravne osebe: poleg podatkov iz 1. in 2. točke tega odstavka tudi seznam del in nalog, ki jih opravlja;
4. za pravno osebo: firmo, sedež in matično številko.

(2) Poleg osebnih podatkov iz prejšnjega odstavka sodišče pridobiva in obdeluje tudi druge osebne podatke, če tako določa zakon.

(3) Posebne vrste osebnih podatkov lahko sodišče pridobi in obdeluje le, če je to nujno potrebno za izvajanje pristojnosti ter izpolnjevanje nalog in obveznosti po zakonih, pri njihovi obdelavi pa zlasti upošteva njihovo tajnost in preprečuje nepooblaščen dostop do njihove vsebine.

117. člen (obdelava tajnih podatkov)

(1) Sodišča obdelujejo tajne podatke v sodnih postopkih v skladu s procesnimi predpisi, zakoni, ki urejajo pristojnost sodišč, in zakonom, ki ureja tajne podatke.

(2) Podrobnejši način ravnanja s tajnimi podatki, njihovo varovanje in uničenje medijev, na katerih se nahajajo slikovni ali zvočni zapisi tajnih delavcev, se določi s sodnim redom.

VIII. poglavje PRAVOSODNA UPRAVA

118. člen (pravosodna uprava)

(1) Za zadeve pravosodne uprave je pristojno ministrstvo, ki za zagotavljanje splošnih pogojev za izvajanje sodne oblasti izvršuje naslednje naloge:

1. pripravlja predpise s področja organizacije sodišč, položaja, pravic in obveznosti sodnikov in sodnega osebja;
2. skrbi za izobraževanje in strokovno usposabljanje;
3. zagotavlja nepremično in premično premoženje, potrebno za delo sodišč;
4. izvaja nadzor nad organizacijo poslovanja sodišč;
5. izvaja mednarodno pravno pomoč;
6. skrbi za izvrševanje kazenskih sankcij;
7. skrbi za statistična in druga raziskovanja o poslovanju sodišč;
8. skrbi za izdajanje strokovne literature;
9. opravlja druge upravne naloge, ki jih določa zakon.

(2) Ministrstvo zagotavlja nepremično premoženje, potrebno za delo sodišč, z izvajanjem postopkov ravnanja z nepremičnim premoženjem v skladu z zakonom, ki ureja stvarno premoženje države, razen manjših vzdrževalnih del. Nepremično premoženje, ki je last Republike Slovenije in je potrebno za delovanje sodišč, je v upravljanju ministrstva in ga zavaruje ministrstvo.

(3) Premično premoženje, potrebno za delo sodišč, ki ga zagotavlja ministrstvo in nato prenese v upravljanje sodišč, obsega:

1. pisarniško opremo v okviru celostne prenove prostorov ali novogradenj;
2. sisteme tehničnega varovanja in rešitve za zagotavljanje celostne varnostne arhitekture sodišča;
3. tehnično opremo razpravnih dvoran, in sicer opremo za izvajanje videokonferenc in opremo za izvajanje zvočnega snemanja;
4. službena vozila sodišč.

(4) Finančna sredstva za naloge iz prvega odstavka tega člena se v okviru proračuna Republike Slovenije zagotavljajo pri ministrstvu.

(5) V zadevah pravosodne uprave ministrstvo posluje s sodišči prek predsednikov sodišč in generalnega sekretarja oziroma direktorjev sodišč. Neposredno s sodnikom lahko ministrstvo posluje samo v zadevah mednarodne pravne pomoči, v drugih zadevah pa le, če tako določa zakon ali sodni red.

119. člen (podatki o delu sodišč)

(1) Ministrstvo lahko od predsednikov sodišč zahteva podatke in poročila o stanju reševanja posamezne zadeve ali vrste zadev ali druge podatke v zvezi z delom sodišča, ki jih potrebuje za obveščanje javnosti, za odgovore na vprašanja državnega zbora, Državnega sveta Republike Slovenije, vlade, računskega sodišča, ustavnega sodišča, varuha človekovih pravic in predsednika Republike Slovenije ali za izvajanje svojih pristojnosti po tem zakonu, zakonu, ki ureja sodnike, in zakonu, ki ureja sodni svet.

(2) Ministrstvo pošlje zahtevo z navedbo razloga iz prejšnjega odstavka predsedniku sodišča, ki ministrstvu odgovori brez odlašanja oziroma v takem roku, da lahko ministrstvo pripravi odgovor pravočasno.

(3) Ministrstvo pri izvajanju svojih pristojnosti po tem členu ne sme posegati v neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške funkcije, domnevo nedolžnosti, tajnost

sodnega postopka ali jamstvo poštenega sojenja. Predsednik sodišča zavrne predložitev odgovora v celoti ali delno, če meni, da bi sicer to posegalo v ta načela ali v jamstvo poštenega sojenja, svoje razloge za zavrnitev pa obrazloži.

(4) Na zahtevo ministra o utemeljenosti zavrnitve zahteve iz prvega odstavka tega člena in o utemeljenosti zavrnilnega odgovora iz prejšnjega odstavka odloči predsednik vrhovnega sodišča.

120. člen (služba za nadzor)

(1) Pri ministrstvu deluje Služba za nadzor organizacije poslovanja sodišč (v nadaljnjem besedilu: služba za nadzor), ki nadzoruje opravljanje zadev sodne uprave na sodiščih vseh stopenj, razen na vrhovnem sodišču.

(2) Služba za nadzor izvaja nadzor nad:

1. sodno upravo, zlasti glede organizacije poslovanja sodišč;
2. izpolnjevanjem smernic za kakovost dela sodišč na področju sodne uprave;
3. izpolnjevanjem časovnih standardov sodišča;
4. izvajanjem sodnega reda.

(3) Služba za nadzor opravlja taksne preglede po določbah zakona, ki ureja sodne takse, in administrativne preglede v skladu s sodnim redom.

(4) Službo za nadzor vodi sodnik, ki je dodeljen v službo za nadzor v skladu z zakonom, ki ureja sodnike.

(5) Služba za nadzor o izvedenih nadzorih in svojih ugotovitvah enkrat letno poroča ministru. Ta s poročilom seznani sodni svet in predsednika vrhovnega sodišča ter jima predlaga ukrepe za izboljšanje stanja. Letno poročilo se objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

121. člen (pristojnosti službe za nadzor)

(1) Služba za nadzor lahko pri izvajanju nadzora:

1. vpogleda v vpisnike in drugo dokumentacijo sodišča, povezano z opravljanjem zadev sodne uprave, ter zahteva ustna ali pisna pojasnila od predsednika sodišča, direktorja sodišča, generalnega sekretarja in sodnega osebja v zvezi z zatrjevanimi, domnevnimi ali ugotovljenimi nepravilnostmi pri opravljanju teh zadev, pri taksnih in administrativnih pregledih pa lahko vpogleda tudi v spise sodišča;
2. zahteva predložitev podatkov o poslovanju sodišča, delu predsednika ali direktorja sodišča v zadevah sodne uprave, zahteva predložitev pisnih pojasnil ter poročil o organizaciji in nadzoru dela na sodišču in opravljanju posameznih nalog sodne uprave, pri čemer se predsednik sodišča višje stopnje hkrati s predložitvijo podatkov oziroma pojasnil in poročil do njih opredeli v svojem mnenju;
3. vstopa v prostore sodišča, opravlja razgovore s predsednikom sodišča, direktorjem sodišča, generalnim sekretarjem in sodnim osebjem;
4. zahteva ali predlaga druge ukrepe za izvajanje svoje pristojnosti po tem zakonu.

(2) Sodišče službi za nadzor omogoči izvrševanje pristojnosti iz tega in prejšnjega člena.

(3) Služba za nadzor pri izvrševanju svojih pristojnosti ne sme posegati v neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške funkcije, domnevo nedolžnosti, tajnost sodnega postopka ali jamstvo poštenega sojenja in ne sme pregledovati sodnih spisov, razen v delu, ki se nanaša na taksne in administrativne preglede.

(4) Služba za nadzor izvaja nadzor neposredno na sodišču ali na podlagi predloženih dokumentov sodišča. O ugotovitvah nadzora se pripravi poročilo in se ga pošlje predsedniku sodišča, kjer je bil opravljen nadzor. V poročilu se lahko predsedniku sodišča predlaga, naj odpravi nezakovitosti ali izvede druge potrebne ukrepe.

(5) Služba za nadzor lahko v zvezi z ugotovitvami nadzora od predsednika sodišča zahteva, naj preveri ugotovitve nadzora v skladu s prvim odstavkom 85. člena tega zakona in sprejme ustrezne ukrepe. Služba za nadzor predlaga ministru, naj izvede nadaljnje ukrepe v skladu s tem zakonom, zakonom, ki ureja sodnike, in zakonom, ki ureja sodni svet.

(6) Minister določi podrobnejši način izvrševanja pristojnosti službe za nadzor.

122. člen (odzivno poročilo)

(1) Predsednik sodišča, pri katerem je služba za nadzor ugotovila nepravilnosti, predloži odzivno poročilo o odpravljanju ugotovljenih nepravilnosti v 30 dneh po vročitvi poročila iz četrtega odstavka prejšnjega člena. Odzivno poročilo ni potrebno, če je v poročilu iz četrtega odstavka prejšnjega člena navedeno, da so bili že med izvajanjem nadzora sprejeti ustrezni ukrepi za odpravo ugotovljenih nepravilnosti. Služba za nadzor lahko preveri utemeljenost odzivnega poročila z dodatnim nadzorom.

(2) Če služba za nadzor meni, da v odzivnem poročilu ni predvideno zadovoljivo odpravljanje ugotovljenih nepravilnosti, ali če sodišče ne predloži odzivnega poročila v roku iz prejšnjega odstavka, služba za nadzor o svojih ugotovitvah obvesti sodni svet, predsednika vrhovnega sodišča in ministra. Če ugotovljene nepravilnosti vplivajo na izpolnjevanje smernic za kakovost dela sodišč na področju sodne uprave ali časovnih standardov, lahko služba za nadzor sodnemu svetu predlaga razrešitev predsednika sodišča.

(3) Sodni svet lahko glede izvedbe predlogov službe za nadzor o odpravi nezakovitosti oziroma o izvedbi drugih potrebnih ukrepov predsedniku sodišča odredi obvezujoča navodila.

123. člen (CIP)

(1) CIP je notranja organizacijska enota ministrstva, ki skrbi za strokovno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje v pravosodju ter mednarodno sodelovanje na področju izobraževanja.

(2) CIP vodi sodnik, ki je dodeljen na CIP v skladu z zakonom, ki ureja sodnike.

124. člen (naloge CIP)

(1) CIP ima naslednje naloge:

1. organizira in izvaja različne oblike izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja sodnikov in direktorjev sodišč;
2. organizira in izvaja strokovno usposabljanje po programu strokovnega usposabljanja za vodstveno funkcijo v sodstvu;
3. organizira in izvaja različne oblike izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja sodnega osebja za podporo sojenju;
4. izvaja izobraževanje sodniških pripravnikov, organizira in izvaja pravniške državne izpite;
5. organizira in izvaja druge preizkuse znanja za potrebe v pravosodju;
6. izvaja strokovno usposabljanje sodnikov porotnikov;
7. skrbi in usmerja sodelovanje na področju izobraževanja v pravosodju;
8. izdaja strokovne publikacije;
9. opravlja druge naloge, če tako določa zakon.

(2) Za izvrševanje nalog iz prejšnjega odstavka CIP obdeluje naslednje osebne podatke udeležencev izobraževanj, izpopolnjevanj in usposabljanj: osebno ime, elektronski naslov, datum in kraj rojstva, strokovni in znanstveni naslov, funkcijo, naziv ali delovno mesto, delodajalca (organ zaposlitve), datum imenovanja na funkcijo, datum udeležbe na usposabljanju ali preizkusu znanja in uspešnost opravljanja preizkusa znanja. Podatki se hranijo deset let, nato se arhivirajo v skladu z zakonom, ki ureja varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhive.

(3) Za pogodbene izvajalce, ki za CIP izvajajo naloge iz prvega odstavka tega člena, se obdelujejo naslednji podatki: osebno ime oziroma firma, naslov, davčna številka, rezidentstvo, matična številka, če je izvajalec pravna oseba, podatek, ali je izvajalec zavezanec za DDV, številka transakcijskega računa in naziv banke. Podatki se hranijo eno leto, razen podatkov glede izplačil izvajalcem, ki se hranijo pet let, nato se arhivirajo v skladu z zakonom, ki ureja varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhive.

125. člen (strokovni svet CIP)

(1) Za strokovno pomoč pri strokovnem izobraževanju, izpopolnjevanju in usposabljanju v pravosodju minister ustanovi strokovni svet, katerega člani so:

1. dva predstavnika ministrstva;
2. en predstavnik vrhovnega sodišča;
3. en predstavnik Vrhovnega državnega tožilstva Republike Slovenije;
4. en predstavnik Državnega odvetništva Republike Slovenije;
5. en predstavnik sodnega sveta;
6. en predstavnik Državnotožilskega sveta Republike Slovenije;
7. en predstavnik strokovnega združenja, ki reprezentativno predstavlja interese svojih članov, ki so sodniki;
8. en predstavnik strokovnega združenja, ki reprezentativno predstavlja interese svojih članov, ki so državni tožilci;

9. po en predstavnik posamezne pravne fakultete v Republiki Sloveniji.

(2) Delo strokovnega sveta vodi minister ali po njegovem pooblastilu državni sekretar.

(3) Z aktom o ustanovitvi strokovnega sveta se določijo sestava, naloge, način dela, sredstva in drugi pogoji za delo strokovnega sveta.

126. člen (opravljanje dejavnosti v javnem interesu)

Strokovno združenje sodnikov, ki reprezentativno predstavlja interese svojih članov, deluje v javnem interesu.

IX. poglavje DOSTOP JAVNOSTI

127. člen (sodna deska)

(1) Na sodni deski se zaradi zagotavljanja javnosti sojenja, izpolnjevanja obveznosti iz drugih zakonov ter obveščanja javnosti in medijev objavijo:

1. letni razpored sodnikov;
2. pravila o dodeljevanju zadev;
3. razpored obravnav in sej za vsa sodišča, pri katerih javnost po zakonu ali odločitvi senata ni izključena;
4. druga sodna pisanja in razporedi narokov, za katere tako določa zakon;
5. drugi podatki, za katere tako določa zakon ali sodni red.

(2) Razpored obravnav in sej, pri katerih javnost po zakonu ali odločitvi senata ni izključena, obsega:

1. pravilno številko in vrsto zadeve,
2. datum in uro začetka obravnave ali seje,
3. podatek o kraju in prostoru, kjer se bo opravila obravnava ali seja,
4. osebno ime sodnika oziroma predsednika senata in članov senata, ki obravnavajo zadevo in
5. osebno ime stranke v postopku.

(3) Podrobnejša pravila za objavo podatkov na sodni deski se določijo v sodnem redu.

(4) Če se podatki, objavljeni na oglasni deski in na spletnem mestu sodišča, razlikujejo, se šteje, da so pravilni podatki, objavljeni na spletnem mestu sodišča.

(5) Osebni podatki so na sodni deski objavljeni do izpolnitve namena objave, vendar največ do šest mesecev od datuma njihove objave, po tem roku pa jih sodišče trajno hrani v fizični ali elektronski obliki.

128. člen (javnost sodnih odločb)

Sodne odločbe so javne v skladu s tem zakonom in procesnimi predpisi.

129. člen
(objava sodnih odločb)

(1) Za krepitev pravne varnosti, omogočanje oblikovanja enotne sodne prakse in seznanjanja javnosti z delovanjem sodstva vrhovno sodišče objavlja sodno prakso sodišč na spletnem mestu sodstva.

(2) Objavljajo se:

1. odločbe vrhovnega sodišča in odločbe sodišč, ki imajo položaj višjega sodišča;
2. pravnomočne odločbe sodišč s položajem okrožnega sodišča, s katerimi je bilo odločeno o glavni stvari in ki so pomembne za krepitev pravne varnosti ter oblikovanje enotne sodne prakse.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek objava sodne odločbe ni obvezna, če je v njej odločeno o istovrstnih pravnih vprašanjih in dejanskih stanjih, ki so predmet že objavljenih sodnih odločb.

(4) Če je bila javnost iz sodnega postopka deloma ali v celoti izključena, se sodna odločba objavi v obsegu, ki upošteva razloge za izključitev javnosti. Če tudi z ukrepi iz 130. člena tega zakona sodne odločbe za objavo ni mogoče oblikovati tako, da se upoštevajo razlogi za izključitev javnosti, se sodna odločba ne objavi.

(5) Sodne odločbe se objavljajo v strojno berljivi obliki.

(6) Podrobnejša pravila za objavo sodnih odločb in tehnične pogoje za strojno berljivost določi predsednik vrhovnega sodišča in jih objavi na spletnem mestu sodstva.

(7) Sodne odločbe se izdajajo v Braillovi pisavi, če za to zaprosi stranka, ki je slepa ali slabovidna.

(8) Stroški pretvorbe sodne odločbe v Braillovo pisavo se krijejo iz državnega proračuna.

130. člen
(psevdonimizacija sodnih odločb)

(1) Sodne odločbe, ki se objavljajo na spletnem mestu sodstva, so obdelane na način, da se v največji meri zagotovi neprepoznavnost strank in drugih udeležencev v postopku ter njihovih zastopnikov (psevdonimizacija).

(2) Pravno varstvo stranke in drugega udeleženca v postopku, da zahteva izbris ali popravo sodne odločbe, ki je bila objavljena na spletnem mestu sodstva, določajo predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

(3) Pravila za psevdonimizacijo sodnih odločb določi predsednik vrhovnega sodišča in akt objavi na spletnem mestu sodstva.

131. člen
(dostop do sodnih odločb)

Prosilcu se na njegovo zahtevo posredujejo sodne odločbe v skladu z določbami zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja.

132. člen
(vpogled v vpisnike)

(1) Sodišče prek spletnega mesta sodstva omogoči brezplačen vpogled v podatke iz vpisnikov.

(2) Način dostopa do podatkov iz vpisnikov, nabor splošno dostopnih podatkov iz vpisnikov in obliko njihove objave v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, po predhodnem mnenju ministra določi predsednik vrhovnega sodišča in ga objavi na spletnem mestu sodstva.

X. poglavje
IZVRŠEVANJE ODLOČB USTAVNEGA SODIŠČA IN ODLOČB MEDNARODNIH
SODIŠČ

133. člen
(izvrševanje odločb ustavnega sodišča)

Če je pravnomočna sodba ali druga sodna odločba spremenjena z odločbo ustavnega sodišča, izdano na podlagi ustavne pritožbe, jo sodišče izvrši v skladu z odločbo ustavnega sodišča.

134. člen
(izvrševanje odločb Evropskega sodišča za človekove pravice)

Pristojno sodišče izvrši odločbo Evropskega sodišča za človekove pravice neposredno samo, če tako določa ratificirana mednarodna pogodba ali če tako določa procesni predpis.

135. člen
(predložitev predhodnega vprašanja Sodišču Evropske unije)

(1) Če je odločitev sodišča odvisna od rešitve predhodnega vprašanja glede razlage prava Evropske unije, lahko sodišče predloži predhodno vprašanje Sodišču Evropske unije v odločanje in o tem izda sklep. Če je odločitev sodišča odvisna od rešitve predhodnega vprašanja glede veljavnosti prava Evropske unije, mora sodišče predložiti predhodno vprašanje Sodišču Evropske unije v odločanje in o tem izda sklep.

(2) Če je odločitev vrhovnega sodišča ali drugega sodišča, zoper katero stranke v postopku ne morejo vložiti rednega ali izrednega pravnega sredstva, odvisna od predhodne rešitve vprašanja glede razlage ali veljavnosti prava Evropske unije, vrhovno sodišče oziroma drugo sodišče ravna v skladu s prejšnjim odstavkom.

(3) V zadevi, v kateri je bil sprejet sklep iz prvega ali drugega odstavka tega člena, sodišče v skladu s procesnimi predpisi prekine postopek do prejema odločitve o rešitvi predhodnega vprašanja. Zoper sklep o prekinitvi ni dovoljeno vložiti rednega ali izrednega pravnega sredstva.

(4) Sodišče, ki je predložilo predhodno vprašanje v odločanje Sodišču Evropske unije, do prejema odločitve o tem vprašanju opravlja samo tista procesna dejanja in sprejema samo odločitve, s katerimi se ne sme odlašati, ki niso odvisne od rešitve predhodnega vprašanja in s katerimi sodišče ne odloči o zadevi.

(5) Če sodišče ne sme več uporabljati določbe, ki je bila razlog za predložitev predhodnega vprašanja, pa predhodna odločitev Sodišča Evropske unije še ni bila sprejeta oziroma dan razglasitve sodbe še ni bil sporočen sodišču in morebitnim drugim osebam, v skladu z akti, ki urejajo delovanje Sodišča Evropske unije, predhodno vprašanje brez odlašanja umakne.

(6) Predhodna odločba Sodišča Evropske unije je obvezujoča za sodišče, ki je odstopilo predhodno vprašanje v odločanje Sodišču Evropske unije.

(7) Sodišča izvod predhodnega vprašanja in odločbe Sodišča Evropske unije o predhodnem vprašanju brez odlašanja pošljejo vrhovnemu sodišču, ki ju objavi na spletnem mestu sodstva.

136. člen

(svetovalno mnenje Evropskega sodišča za človekove pravice)

(1) Ko vrhovno sodišče zaprosi Evropsko sodišče za človekove pravice za svetovalno mnenje o načelnih vprašanjih, ki se nanašajo na razlago ali uporabo pravic in svoboščin, opredeljenih v Konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ali njenih protokolih (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 33/94), v skladu s procesnimi predpisi s sklepom prekine postopek do prejema svetovalnega mnenja. Zoper sklep o prekinitvi ni dovoljeno vložiti rednega ali izrednega pravnega sredstva.

(2) Vrhovno sodišče do prejema svetovalnega mnenja opravlja samo tista procesna dejanja in sprejema samo tiste odločitve, s katerimi se ne sme odlašati, če niso vezane na vprašanja, zaradi katerih je zaprosilo za svetovalno mnenje, ali če ne urejajo dokončno pravnega razmerja.

XI. POGLAVJE PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

1. oddelek ORGANIZACIJSKA STRUKTURA SODIŠČ

137. člen

(nadaljevanje dela okrožnih sodišč in uskladitev pristojnosti)

Z dnem začetka uporabe tega zakona okrožna sodišča nadaljujejo delo v skladu s pristojnostmi iz 13. člena tega zakona.

138. člen
(okrajna sodišča)

(1) Z dnem začetka uporabe tega zakona se okrajna sodišča, ki so organizacijske enote okrožnih sodišč po Zakonu o sodiščih (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11, 75/12, 63/13, 17/15, 23/17, 22/18, 16/19 – ZNP-1, 104/20, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 18/23 – ZDU-10 in 42/24 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZS) preimenujejo v zunanje oddelke, zadeve, ki so bile v stvarni in krajevni pristojnosti posameznega okrajnega sodišča, pa postanejo zadeve v stvarni in krajevni pristojnosti območno pristojnega okrožnega sodišča.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se z dnem začetka uporabe tega zakona ukinejo okrajna sodišča kot organizacijske enote okrožnih sodišč po ZS na sedežih okrožnih sodišč (v nadaljnjem besedilu: sedežno okrajno sodišče).

(3) Z dnem začetka uporabe tega zakona okrožna sodišča prevzamejo sodnike okrajnih sodišč iz prvega in drugega odstavka tega člena.

(4) Okrožna sodišča uskladijo akte o notranji organizaciji in sistemizaciji z določbami tega zakona do začetka uporabe tega zakona.

139. člen
(končanje postopkov)

Ne glede na prvi odstavek prejšnjega člena se postopki, začeti na okrajnih sodiščih pred začetkom uporabe tega zakona, dokončajo na zunanjih oddelkih, v katere so se ta sodišča preoblikovala, oziroma na okrožnem sodišču, če je bilo sedežno okrajno sodišče ukinjeno in je njegove zadeve prevzelo okrožno sodišče.

140. člen
(ukinitve in prevzem Okrajnega sodišča v Ljubljani)

Z dnem začetka uporabe tega zakona se ukine Okrajno sodišče v Ljubljani kot samostojna organizacijska enota po ZS in se ne glede na drugi odstavek 138. člena tega zakona kot notranja organizacijska enota Okrožnega sodišča v Ljubljani ustanovi Zunanji oddelke v Ljubljani. Okrožno sodišče v Ljubljani prevzame vse sodnike, sodno osebje, premoženje, sredstva, opremo, pravice in obveznosti, zadeve, poslovne prostore, dokumentacijo in arhivsko gradivo Okrajnega sodišča v Ljubljani.

141. člen
(ocena smotrnosti notranje organizacije okrožnega sodišča)

(1) Predsedniki okrožnih sodišč v dveh letih od dneva začetka uporabe tega zakona izvedejo oceno smotrnosti notranje organizacije okrožnega sodišča, ki ga vodijo, s poudarkom na oceni poslovanja zunanjih oddelkov ob upoštevanju kriterijev iz prvega odstavka 28. člena tega zakona.

(2) Predsedniki okrožnih sodišč z ugotovitvami iz ocene iz prejšnjega odstavka seznaniijo predsednika neposredno višjega sodišča in predsednika vrhovnega sodišča.

2. oddelek
MANDATI IN PERSONALNE USKLADITVE

142. člen

(nadaljevanje dela predsednikov in podpredsednikov sodišč)

Z dnem začetka uporabe tega zakona predsednik in podpredsednik vrhovnega sodišča, predsedniki in podpredsedniki višjih sodišč ter predsedniki in podpredsedniki okrožnih sodišč, ki so bili imenovani v skladu z ZS, nadaljujejo delo do poteka mandata.

143. člen

(prenehanje mandatov predsednikov in podpredsednikov okrajnih sodišč)

(1) Predsednikom in podpredsednikom okrajnih sodišč, ki jim poteče mandat v letu 2026, se mandat podaljša do začetka uporabe tega zakona.

(2) Z dnem začetka uporabe tega zakona predsednikom in podpredsednikom okrajnih sodišč, ki so bili imenovani v skladu z ZS preneha mandat, predsedniki okrajnih sodišč pa nadaljujejo delo kot vodje zunanjih oddelkov do prvega naslednjega letnega razporeda, sprejetega po začetku uporabe tega zakona.

(3) Z dnem začetka uporabe tega zakona odločanje v zadevah, v katerih na podlagi procesnih predpisov odloča predsednik okrajnega sodišča, prevzame predsednik okrožnega sodišča.

144. člen

(dokončanje postopkov in upoštevanje omejitve mandatov predsednikov in podpredsednikov sodišč)

Postopki za imenovanje predsednikov in podpredsednikov sodišč, ki so se začeli pred začetkom uporabe tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

145. člen

(nadaljevanje dela generalnega sekretarja in direktorjev sodišč)

Generalni sekretar in direktorji sodišč, ki so na dan začetka uporabe tega zakona na tem položaju, nadaljujejo delo do poteka svojega mandata.

146. člen

(nadaljevanje dela članov personalnih svetov)

Sodniki, ki so na dan začetka uporabe tega zakona člani personalnih svetov, nadaljujejo delo do poteka mandata.

147. člen

(nadaljevanje dela sodnikov porotnikov)

Osebe, ki so na dan začetka uporabe tega zakona imenovane za sodnike porotnike, nadaljujejo delo do poteka mandata.

3. oddelek PRISTOJNOST SODIŠČ V DRUGIH ZAKONIH

148. člen (zastopanje v pravnih in nepravdnih postopkih)

(1) Do ureditve v zakonu, ki ureja pravdni postopek, in v zakonu, ki ureja nepravdni postopek, je od začetka uporabe tega zakona lahko v postopku pred okrožnim sodiščem pooblaščenec poleg odvetnika in druge osebe, ki je opravila pravniški državni izpit, tudi vsak drug posameznik, ki je popolnoma poslovno sposoben, v naslednjih postopkih:

1. v sporih o premoženjskopравnih zahtevkih, če vrednost spornega predmeta ne presega 20.000 eurov;
2. v sporih zaradi motenja posesti;
3. v sporih o služnostih in realnih bremenih;
4. v sporih iz najemnih in zakupnih razmerij;
5. v izvršilnih postopkih;
6. v zapuščinskih postopkih;
7. v drugih nepravdnih postopkih, razen v postopku za pridobitev popolne poslovne sposobnosti otroka, ki je postal roditelj, v postopku za dovolitev sklenitve zakonske zveze, v postopkih v zakonskih sporih, v postopkih za ugotovitev in izpodbijanje očetovstva in materinstva, v postopkih za varstvo koristi otroka in o stanovanjskem varstvu ob razvezi zakonske zveze ter nepravdnih postopkih po zakonu, ki ureja gospodarske družbe.

(2) Sodišče v postopkih iz prejšnjega odstavka v pravnem pouku pravdni stranki opozori, da mora biti, če pritožbo vložita po pooblaščenju, pooblaščenec oseba iz tretjega odstavka 87. člena Zakona o pravdnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US, 48/15 – odl. US, 6/17 – odl. US, 10/17, 16/19 – ZNP-1, 70/19 – odl. US, 1/22 – odl. US, 3/22 – ZDeb in 92/24 – odl. US).

(3) V postopkih iz prvega odstavka tega člena lahko odvetnika nadomešča odvetniški pripravnik, ki dela v njegovi pisarni.

149. člen (pristojnost sodišč v drugih zakonih)

Kjer zakon ali drug predpis določa pristojnost okrajnega sodišča, se z dnem začetka uporabe tega zakona do uskladitve s tem zakonom šteje, da je določena pristojnost okrožnega sodišča.

150. člen (odškodninski zahtevki v zvezi z jedrsko nesrečo)

Postopki v odškodninskih zahtevkih v zvezi z jedrsko škodo, ki so se začeli pred začetkom veljavnosti tega zakona, se pravnomočno končajo pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani.

4. oddelek VZPOSTAVITEV INFORMACIJSKE PODPORE

151. člen (dodeljevanje zadev s pomočjo informacijskega sistema)

Vrhovno sodišče vzpostavi informacijski sistem za dodeljevanje zadev s pomočjo informacijskega sistema po tretjem odstavku 35. člena tega zakona najpozneje v dveh letih po začetku uporabe tega zakona.

152. člen (centralna kadrovska evidenca)

Vrhovno sodišče uskladi centralno kadrovsko evidenco z določbami tega zakona do začetka uporabe tega zakona.

5. oddelek SODNO OSEBJE

153. člen (sodniški pomočniki)

Sodno osebje, ki na dan začetka uporabe tega zakona opravlja delo v nazivih samostojni sodniški pomočnik in višji sodniški pomočnik, nadaljuje delo v nazivu sodniški pomočnik in ohrani vse pravice in obveznosti, ki izhajajo iz posameznega naziva.

154. člen (uskladitev izraza sodniški pomočnik)

Kjer drug zakon ali podzakonski predpis uporablja izraz »samostojni sodniški pomočnik« ali »višji sodniški pomočnik« v kateremkoli sklonu, od dneva začetka uporabe tega zakona pomeni ta izraz sodniški pomočnik v uporabljenem sklonu.

155. člen (obveznost usposabljanja)

Sodnemu osebju, ki ima v pogodbi o zaposlitvi, odločbi o imenovanju v naziv ali v drugem ustreznem aktu določeno, da mora do določenega roka opraviti izpit iz sodnega reda in tega še ni opravilo, se po začetku uporabe tega zakona namesto izpita določi obveznost usposabljanja iz 98. člena tega zakona.

6. oddelek STROKOVNI SVET CIP

156. člen
(strokovni svet CIP)

(1) Minister imenuje člane strokovnega sveta CIP do začetka uporabe tega zakona.

(2) Minister uskladi akt o ustanovitvi strokovnega sveta CIP s 125. členom tega zakona do začetka uporabe tega zakona.

7. oddelek
USKLADITVE PREDPISOV

157. člen
(uskladitev izraza sodna deska)

Do uskladitve predpisov, ki uporabljajo izraz »oglasna deska« ali »deska« v skladu s tem zakonom, se šteje, da uporabljajo izraz sodna deska v skladu s tem zakonom.

158. člen
(sprememba Zakona o prekrških)

V Zakonu o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 73/19 – odl. US, 175/20 – ZIUOPDVE, 5/21 – odl. US in 38/24) se v četrtem, šestem in sedmem odstavku 214. člena besedilo »Okrajno sodišče v Celju« ter v petem in osmem odstavku 214. člena besedilo »Okrajno sodišče v Ljubljani« nadomestita z besedilom »sodišče, izključno pristojno v skladu z zakonom, ki ureja sodišča«.

159. člen
(sprememba Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju)

V Zakonu o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 176/21 – uradno prečiščeno besedilo, 178/21 – popr., 196/21 – odl. US, 157/22 – odl. US, 35/23 – odl. US, 57/23 – odl. US, 102/23, 25/25 – odl. US in 40/25) se v četrtem odstavku 52. člena besedilo »Višje sodišče v Ljubljani« in v 3. točki drugega odstavka 450. člena besedilo »Okrožno sodišče v Ljubljani« nadomestita z besedilom »sodišče, izključno pristojno v skladu z zakonom, ki ureja sodišča«.

160. člen
(sprememba Zakona o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije)

V Zakonu o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije (Uradni list RS, št. 48/13, 37/15, 22/18 in 94/21) se v tretjem odstavku 77.k člena besedilo »Okrožno sodišče v Ljubljani« nadomesti z besedilom »sodišče, izključno pristojno v skladu z zakonom, ki ureja sodišča,«.

161. člen
(sprememba Zakona o arbitraži)

V Zakonu o arbitraži (Uradni list RS, št. 45/08) se v prvem odstavku 9. člena besedilo »Okrožno sodišče v Ljubljani« nadomesti z besedilom »Sodišče, izključno pristojno v skladu z zakonom, ki ureja sodišča«.

162. člen
(sprememba Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence)

V Zakonu o preprečevanju omejevanja konkurence (Uradni list RS, št. 130/22 in 12/24) se v četrtem odstavku 54. člena besedilo »Okrožnem sodišču v Ljubljani« nadomesti z besedilom »sodišču, izključno pristojnem v skladu z zakonom, ki ureja sodišča«, v petem odstavku 54. člena in v prvem odstavku 60. člena pa se besedilo »Okrožnega sodišča v Ljubljani« na vseh treh mestih nadomesti z besedilom »sodišča, izključno pristojnega v skladu z zakonom, ki ureja sodišča«.

163. člen
(sprememba Zakona o izvršbi in zavarovanju)

V Zakonu o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 37/08 – ZST-1, 45/08 – ZArbit, 28/09, 51/10, 26/11, 17/13 – odl. US, 45/14 – odl. US, 53/14, 58/14 – odl. US, 54/15, 76/15 – odl. US, 11/18, 53/19 – odl. US, 66/19 – ZDavP-2M, 23/20 – SPZ-B, 36/21, 81/22 – odl. US in 81/22 – odl. US) se v prvem in drugem odstavku 40.c člena ter v petem in šestem odstavku 45. člena besedilo »Okrajno sodišče v Ljubljani« nadomesti z besedilom »sodišče, izključno pristojno v skladu z zakonom, ki ureja sodišča«, v petem odstavku 44.a člena se besedilo »Okrajnemu sodišču v Ljubljani« nadomesti z besedilom »sodišču, izključno pristojnem v skladu z zakonom, ki ureja sodišča«, v drugem odstavku 279.č člena se besedilo »Okrajnemu sodišču v Mariboru« nadomesti z besedilom »sodišču, izključno pristojnem v skladu z zakonom, ki ureja sodišča«, v 279.d členu pa se besedilo »Okrajno sodišče v Mariboru« nadomesti z besedilom »sodišče, izključno pristojno v skladu z zakonom, ki ureja sodišča«.

164. člen
(sprememba Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora)

V Zakonu o odvzemu premoženja nezakonitega izvora (Uradni list RS, št. 91/11, 25/14 in 53/18 – odl. US in 40/25) se v četrtem odstavku 7. člena, tretjem odstavku 33. člena, šestem odstavku 48. člena in tretjem odstavku 52. člena besedilo »Okrožno sodišče v Ljubljani« nadomesti z besedilom »sodišče, izključno pristojno v skladu z zakonom, ki ureja sodišča«.

165. člen
(sprememba Zakona o postopku sodnega varstva nekdanih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank)

V Zakonu o postopku sodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (Uradni list RS, št. 44/24) se v 6. členu besedilo »Okrožno sodišče v Mariboru« nadomesti z besedilom »sodišče, izključno pristojno v skladu z zakonom, ki ureja sodišča«.

166. člen

(sprememba Zakona o odgovornosti za jedrsko škodo)

V Zakonu o odgovornosti za jedrsko škodo (Uradni list RS, št. 77/10) se v 19. členu besedilo »Okrožno sodišče v Ljubljani« nadomesti z besedilom »sodišče, izključno pristojno v skladu z zakonom, ki ureja sodišča«.

167. člen

(sprememba Zakona o izvajanju Uredbe (EU) o enotnem trgu digitalnih storitev)

V Zakonu o izvajanju Uredbe (EU) o enotnem trgu digitalnih storitev (Uradni list RS, št. 30/24 in 95/24 – ZIUORTSV) se v prvem odstavku 17. člena besedilo »Okrožno sodišče v Novi Gorici« nadomesti z besedilom »sodišče, izključno pristojno v skladu z zakonom, ki ureja sodišča«.

168. člen

(sprememba Zakona o izvajanju Uredbe (EU) o obravnavanju razširjanja terorističnih spletnih vsebin)

V Zakonu o izvajanju Uredbe (EU) o obravnavanju razširjanja terorističnih spletnih vsebin (Uradni list RS, št. 95/24) se v prvem odstavku 3. člena besedilo »Okrožno sodišče v Novi Gorici« nadomesti z besedilom »sodišče, izključno pristojno v skladu z zakonom, ki ureja sodišča«.

169. člen

(sprememba Zakona o zemljiški knjigi)

V Zakonu o zemljiški knjigi (Uradni list RS, št. 58/03, 37/08 – ZST-1, 45/08, 28/09, 25/11, 14/15 – ZUUJFO, 69/17, 11/18 – ZIZ-L, 16/19 – ZNP-1 in 121/21) se v četrtem odstavku 126. člena besedilo »krajevno pristojno Višje sodišče v Kopru« nadomesti z besedilom »izključno pristojno sodišče, določeno z zakonom, ki ureja sodišča«.

8. oddelek

IZDAJA IN SPREJETJE PODZAKONSKIH AKTOV

170. člen

(izdaja podzakonskih predpisov)

Minister izda podzakonske predpise iz tretjega odstavka 8. člena, tretjega odstavka 59. člena, četrtega odstavka 94. člena, 97. člena, četrtega odstavka 98. člena, četrtega odstavka 107. člena in šestega odstavka 121. člena tega zakona do 15. decembra 2026.

171. člen
(sprejetje podzakonskih aktov vrhovnega sodišča)

(1) Predsednik vrhovnega sodišča sprejme akte iz drugega odstavka 31. člena, drugega odstavka 41. člena, drugega odstavka 48. člena, drugega odstavka 77. člena, tretjega odstavka 78. člena, 81. člena, prvega odstavka 83. člena, četrtega odstavka 84. člena, petega odstavka 87. člena, tretjega odstavka 104. člena, šestega odstavka 129. člena, tretjega odstavka 130. člena in drugega odstavka 132. člena tega zakona do 15. decembra 2026.

(2) Občna seja vrhovnega sodišča sprejme akt iz sedmega odstavka 26. člena tega zakona do 15. decembra 2026.

172. člen
(sprejetje podzakonskih aktov sodnega sveta)

Sodni svet sprejme akt iz šestega odstavka 75. člena tega zakona najpozneje do 1. septembra 2026.

9. oddelek
VELJAVNOST IN UPORABA PREDPISOV IN DRUGIH SPLOŠNIH AKTOV

173. člen
(prenehanje veljavnosti)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati ZS, uporablja pa se do začetka uporabe tega zakona.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se peti odstavek 71. člena ZS v delu, ki se nanaša na čas razporeditve okrajnih sodnikov na okrožno sodišče, preneha uporabljati z dnem uveljavitve tega zakona.

(3) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati naslednji predpisi, ki se uporabljajo do začetka uporabe predpisov, izdanih na podlagi tega zakona:

1. Sodni red (Uradni list RS, št. 87/16 in 127/21);
2. Pravilnik o vsebini in trajanju programa strokovnega usposabljanja za predsednike in direktorje sodišč (Uradni list RS, št. 42/10);
3. Pravilnik o Službi za nadzor organizacije poslovanja sodišč (Uradni list RS, št. 79/16);
4. Pravilnik o nagradi in povračilu stroškov sodnikom porotnikom (Uradni list RS, št. 196/21);
5. Pravilnik o določitvi varnostnih standardov poslovanja sodišč (Uradni list RS, št. 41/07);
6. Pravilnik o priznanjih na področju pravosodja (Uradni list RS, št. 25/19);
7. Pravilnik o merilih za določitev števila sodniških mest (Uradni list RS, št. 42/10);
8. Pravilnik o merilih za določitev števila delovnih mest sodnega osebja (Uradni list RS, št. 101/06);
9. Pravilnik o obliki letnega poročila o poslovanju sodišč (Uradni list RS, št. 48/14);

10. Pravilnik o obliki in navodilu za pripravo letnega programa dela (Uradni list RS, št. 27/10) in
11. Poslovnik občne seje Vrhovnega sodišča Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 114/05, 4/16, 35/18 in 162/21).

(4) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehata veljati naslednja podzakonska akta predsednika vrhovnega sodišča, ki se uporabljata do začetka uporabe podzakonskih aktov predsednika vrhovnega sodišča, izdanih na podlagi tega zakona:

1. Pravilnik o obliki in vsebini posameznih sodnih vpisnikov, imenikov, pomožnih knjig in tipiziranih obrazcev in njegove spremembe in dopolnitve, št. Su 204/2016 z dne 23. november 2018, št. Su 1908/2019 z dne 18. oktober 2019 in 24. december 2019, št. Su 204/2016-126 z dne 18. maj 2020, št. Su 1908/2019 z dne 29. julij 2021, št. Su 1908/2019 z dne 10. marec 2022, št. Su 1908/2019 z dne 24. junij 2024, št. Su 1908/2023 z dne 27. november 2024, št. Su 1908/2019 z dne 2. december 2024 in št. Su 1908/2019 z dne 2. december 2024.
2. Politika zaznavanja in obvladovanja korupcijskih tveganj in izpostavljenosti sodišč, ki je bila objavljena na spletnem mestu sodstva, št. Su 1024/2015 z dne 31. marec 2016.

(5) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Navodilo o načinu volitev personalnih svetov, št. Su 720/2017-5 z dne 1. 3. 2018, uporablja pa se do začetka uporabe podzakonskega akta sodnega sveta, izdanega na podlagi tega zakona.

10. oddelek ZAČETEK VELJAVNOSTI IN UPORABE ZAKONA

174. člen (začetek uporabe)

(1) Ta zakon se začne uporabljati 1. januarja 2027, razen:

1. 14. in 19. ter 157. do 169. člena tega zakona, ki se začnejo uporabljati z dnem uveljavitve tega zakona,
2. 33. in 34. člena tega zakona, ki se začnejo uporabljati 1. decembra 2026, in
3. 70. do 75. člena tega zakona, ki se začnejo uporabljati 1. septembra 2026.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se tretji odstavek 35. člena tega zakona začne uporabljati po vzpostavitvi informacijskega sistema za dodeljevanje zadev. Minister z odredbo, ki se objavi v uradnem listu, določi datum, od katerega bo mogoče uporabljati informacijski sistem za dodeljevanje zadev.

175. člen (začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.